

MƏDƏNİYYƏT

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin nəşri

Qəzet 1991-ci ilin yanvarından çıxır

ABŞ Prezidenti bu baharın Cənubi Qafqaza davamlı sülh gətirməsini arzulayır

Birləşmiş Ştatlar bu yenilənmə və düşüncə mövsümündə Cənubi Qafqazda gələcək nəsillər üçün təhlükəsizliyi və çiçəklənməni təşviq edəcək Azərbaycanla Ermənistan arasında dayanıqlı sülhə olan dəstəyimizi bir daha təsdiq edir.

Bu sözlər Amerika Birləşmiş Ştatlarının Prezidenti Cozef Baydenin Novruz bayramı münasibətilə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevə göndərdiyi təbrik məktubunda yer alıb.

Amerika xalqı adından Azərbaycan Prezidentinə və xalqına ən xoş arzularını yetirən Cozef Bayden məktubda qeyd edir ki, Azərbaycan və Birləşmiş Ştatlar ötən il ərzində enerji təhlükəsizliyini təmin etmək və xalqlarımızın üzləşdiyi transmilli çağırışlara cavab vermək üçün bir araya gəliblər. "Baharın gəlişi və yeni başlanğıcları qeyd etdiyimiz bu ildə xalqlarımız arasında dostluğu daha da dərinləşdirməyi həvəslə gözləyirəm", – deyə məktubda vurğulanır.

Uşaq İncəsənət Festivalına qeydiyyatda son iki gün

Azərbaycan xalqının Ümummilli lideri Heydər Əliyevin 100 illik yubileyi münasibətilə Mədəniyyət Nazirliyi, Elm və Təhsil Nazirliyi və Heydər Əliyev Mərkəzinin birgə təşkil etdiyi Uşaq İncəsənət Festivalına qeydiyyat başa çatmaq üzrədir.

28 mart tarixinədək müxtəlif şəhər və rayonlar üzrə ümumilikdə 21 300-ə yaxın uşaq qeydiyyatdan keçib. Bu statistika müstəqillik dövrünün ən irimiqyaslı incəsənət layihəsinə böyük maraqdan xəbər verir.

Xatırladaq ki, uşaq festivalına 21 nominasiya üzrə istedadına, bacarığına güvənən 6-17 yaş arası hər kəs qatıla bilər. Festival həm peşəkar, həm də həvəskar kateqoriyalar üzrə üç yaş qrupunda (6-9 yaş, 10-13 yaş və 14-17 yaş) keçiriləcək.

İştirakçıların qeydiyyatı 20 fevral – 30 mart tarixlərində www.uif.az internet saytı üzərindən aparılır.

Əlavə məlumatları festivalın internet saytı, elektron poçtu, (050) 2880147 mobil, 147 qısa nömrələri, həmçinin festivalın rəsmi sosial şəbəkə hesabları vasitəsilə əldə etmək olar.

1918-ci ilin mart soyqırımından 105 il ötür

1918-ci ildə erməni quldur dəstələrinin azərbaycanlılara qarşı törətdiyi soyqırımından 105 il ötür. 1918-ci il martın sonlarında Bakıda həyata keçirilən qırğınlar sonrakı günlərdə digər yerlərdə, o cümlədən Qubada davam edib. Quba Soyqırımı Memorial Kompleksi həmin qırğınların tarixini və ümumilikdə xalqımızın qan yaddaşını yaşadan məkandır. 31 mart – Azərbaycanlıların Soyqırımı Günü ərəfəsində bu məkana çoxsaylı ziyarətçilər gəlir.

davamı səh. 2-də

Milli İncəsənət Muzeyində Çin mədəni irsini əks etdirən sərgi

Martın 29-da Azərbaycan Milli İncəsənət Muzeyində Çin incəsənəti nümunələrindən ibarət sərgi açılacaq. "Çin incəsənəti Azərbaycan Milli İncəsənət Muzeyinin kolleksiyasından" adlı sərgi muzeyin, Azərbaycan Mədəniyyət Nazirliyi və Çin Xalq Respublikasının ölkəmizdəki səfirliyinin birgə təşkilatçılığı ilə ərəşəyə gəlib.

Sərginin kuratoru və ideya müəllifi muzeyin direktoru, professor Çingiz Fərzəliyevdir. O, layihənin konsepsiyasını "muzeyin sərgi salonlarında ənənəvi Çin evi ab-havasının yaradılması" kimi xarakterizə edib.

Çin mədəniyyəti bəşəriyyətin ən qədim mədəniyyətlərindən biri hesab olunur. Sərgi təkə tarixi eksponatlar toplusu deyil, həm də ziyarətçilərin Çin xalqının mədəniyyəti və adət-ənənələri ilə yaxından tanış olması üçün bir fürsətdir. Hər bir sərgi salonu qədim tanrıların və müdriklərin heykəlcikləri ilə bəzədilmiş Çin ailəsinin qonaq otağının interyerini canlandırır, Çin mənzərələri olan toxuculuq məhsulları, xəttatlıq panelləri, qapalı bitkilər, çini vazalar, oyma taxta mebellər, divarlardakı rəsmlər və qrafik əsərlər Çin fəlsəfəsinə uyğun olaraq, semantik yük daşıyır və evdə sülh və əmin-amanlıq kimi simvolizə edilir.

"Çin incəsənəti Azərbaycan Milli İncəsənət Muzeyinin kolleksiyasından" sərgisi muzeyin 2016-cı ildən həyata keçirdiyi genişmiqyaslı layihə – multikultural sərgilər silsiləsi çərçivəsində təşkil edilib.

Opera və Balet Teatrında premjera

səh. 3

“Minlərlə laçınlı bu il öz doğma diyarına qayıdacaq”

“Laçının çox füsunkar təbiəti – meşələri, dağları, çayları var, – bu, bir cənnət məkan olacaq”

Biz Laçını həm döyüş meydanında, həm siyasi yollarla qayıtdıq. İkinci Qarabağ müharibəsi dövründə Laçın rayonunun işğaldan azad edilməsi əsas vəzifələrdən biri idi və biz faktiki olaraq Laçın rayonunun cənub hissəsini döyüşərək, vuruşaraq azad etdik. 2020-ci il noyabrın 10-da kapitulyasiya aktı Ermənistan tərəfindən imzalandı. Laçın rayonunun digər hissəsi – ən böyük hissə artıq siyasi yollarla azad edilmişdir. Bu, bizim böyük tarixi Zəfərimizdir.

Prezident İlham Əliyev bu sözləri martın 28-də Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonuna daxil olan Laçın rayonunda xüsusi nümayəndəsi təyin etdiyi Məsim Məmmədovu qəbul edərkən deyib.

Dövlət başçısı diqqətə çatdırıb ki, uzun illər aparılmış danışıqlar əsnasında hər zaman vasitəçilər Laçın rayonuna hansısa xüsusi bir yanaşma sərgiləyirdilər və Ermənistan bütövlükdə Laçın rayonunun Azərbaycana qaytarılmasını qəbulətilməz sayırdı. Halbuki onlar digər rayonlardan da çıxmaq fikrində deyildilər: "İndi – müharibədən iki il yarım keçəndən sonra bu, hər kəsə daha aydın oldu. Beynəlxalq vasitəçilər – ATƏT-in ovaxtkı Minsk qrupu danışıqların aparılması ilə faktiki olaraq bu işğalı möhkəmləndirməyə çalışırdılar. İndi hər şey aydın oldu – Fransanın Azərbaycana bu ədalətsiz və mənfi münasibəti təsadüfi deyil. Sadəcə olaraq, işğal dövründə bunu müəyyən dərəcədə pərdələmək istəyirdilər, sadəcə olaraq, bizi çaşdırmaq istəyirdilər. Amma baxın, müharibədən – İkinci Qarabağ müharibəsindən keçən iki il yarım ərzində bizə qarşı hansı qırğınların tarixini və ümumilikdə xalqımızın qan yaddaşını yaşadan məkandır. 31 mart – Azərbaycanlıların Soyqırımı Günü ərəfəsində bu məkana çoxsaylı ziyarətçilər gəlir.

“Yeni adlar”da qanun və tar axşamı

Mədəniyyət Nazirliyi tərəfindən ötən ildən həyata keçirilən “Yeni adlar” musiqi layihəsi davam edir. Müasir Azərbaycan ifaçılıq sənətinin inkişafına, bu sahədə yeni istedadlı nəslin tanınmasına, parlaq ifaçıların yetişməsinə xidmət edən layihə bu il Ulu öndər Heydər Əliyevin 100 illiyinə həsr olunub.

Martın 28-də M.Maqomayev adına Azərbaycan Dövlət Akademik Filarmoniyasında layihə üzrə növbəti konsert keçirildi.

Konsertdə Azərbaycan Dövlət Xalq Çalğı Aletləri Orkestrinin

Paytaxtdakı teatrlardan bölgələrə sənət ərməğanı

Xəbər verdikimiz kimi, “Heydər Əliyev ili” çərçivəsində Mədəniyyət Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə paytaxtda fəaliyyət göstərən səkkiz teatrın 20-27 mart tarixlərində bölgələrə qastrol səfərləri həyata keçirilib.

Uzun illərdən sonra ilk dəfə belə geniş şəkildə təşkil olunan, peşəkar milli Azərbaycan teatrının 150 illiyinə təsadüf edən qastrol aktyasının məqsədi regionlarda mədəni həyatın fəallaşdırılması, əhəlinin, xüsusilə də gənclərin asudə vaxtının daha mənalı keçirilməsi, yerli yaradıcı kollektivlərlə sıx ünsiyyət və faydalı təcrübə mübadiləsinə şərait yaratmaqdır.

“Yuğ”un “Şəbədə”si Şamaxıda

Novruz bayramının ilk günündə başlayan qastrol proqramı çərçivəsində Azərbaycan Dövlət Yuğ Teatrı “Şəbədə” tamaşasını martın 20-də Şamaxı rayon Mədəniyyət Mərkəzində nümayiş etdirib.

Böyük mütəfəkkir, milli dramaturgiyamızın banisi Mirzə Fətəli Axundzadənin “Mürəfiə vəkillərinin hekayəti” (1855) pyesi əsasında hazırlanan birhissəli səhnə əsərinə rejissor Gümrəh Ömər quruluş verib. “Mənəviyyatın çözü bilmədiyini heç bir ədalət məhkəməsi çözü bilməz!” ideyali səhnə işində xurafat və gerilik tənqid hədəfidir.

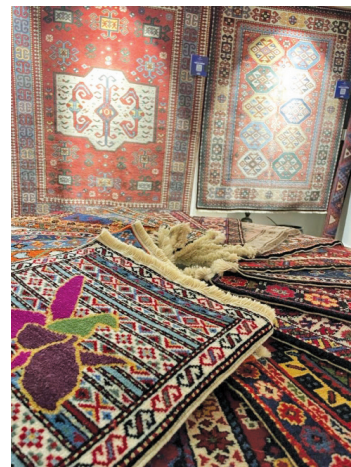
davamı səh. 3-də

Azərbaycan xalçaları və xalça toxuculuğu ənənələri Vaşinqtonda nümayiş olunur

Azərbaycan xalçalarının dünyada tanınması məqsədilə sərgilərin təşkili, xalçaların müasir interpretasiyası, beynəlxalq əlaqələrin qurulması istiqamətində “Azərxaçça” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin (ASC) növbəti fəaliyyət istiqaməti Amerika Birləşmiş Ştatlarıdır. “Azərxaçça” və Vaşinqtonda fəaliyyət göstərən ABŞ-Azərbaycan Ticarət Palatası (USACC) arasında əldə olunmuş əməkdaşlıq razılaşması sayəsində bir il ərzində “Made in Azerbaijan” markalı xalçaların bu ölkənin müxtəlif şəhərlərində sərgi və satışının təşkilinə imkan yaradılacaq.

“Azərxaçça”nın okeanın o tayında ilk sərgisi martın 27-də ABŞ-Azərbaycan Ticarət Palatası ofisinin qalereyasında açılıb. Sərgidə nümayiş olunmaq üçün ABŞ-yə ümumilikdə 76 xalça göndərilib. Buraya Qarabağ, Gəncə-Qazax, Quba-Şirvan və Təbriz xalçaçılıq məktəblərinə aid müxtəlif ölçülü yun və ipək xalçalar daxildir. Sərgi iştirakçılarına, eləcə də xalça satın almaq istəyənlərə yalnız ənənəvi üslub və rənglərdə deyil, modern dizaynı, çağdaş zövqə xitab edən pastel rəngli xalçalar da təqdim olunur.

davamı səh. 8-də

Teatr və Kino forumları keçiriləcək

Forumlar Azərbaycan peşəkar teatrının 150 və kino sənətinin 125 illik yubileylərinə həsr olunub

səh. 3

“Sabah”dan başlayan dünən...

səh. 5

TÜRKSOY-un Şuşada silsilə tədbirləri olacaq

“Şuşa – 2023: Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı” ili çərçivəsində silsilə tədbirlərimiz olacaq. Türk dünyasından incəsənət ustaları Şuşada Xanbülbul festivalına qatılacaqlar. TÜRKSOY-un ənənəvi layihələrinin – “Rəssamlar simpoziumu”, “Fotoqraflar simpoziumu”, “Şairlər görüşü” və s. bu il Şuşada həyata keçirilməsi planlaşdırılıb.

Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti Təşkilatı – TÜRKSOY-un baş katibi Sultan Raev bunu qəzetimizə müsahibəsində bildirib.

Türk dünyası teatr festivalı və “Qorqud Ata” Türk dünyası film festivalının da nəzərdə tutulan tədbirlər arasında yer aldığını diqqətə çatdıran baş katib vurğulayıb ki, bu il Şuşada bütün Türk dünyasının səsi duyulacaq.

Azərbaycanın tarixi Zəfərindən sonra bir neçə dəfə Qarabağa gətdiyini deyən Sultan Raev bu torpağın təbiətinə, coğrafiyasına heyran olduğunu, amma gördüyü dağıntılardan çox sarsıldığını bildirib: “Füsunkar təbiətə, coğrafiyaya, evlərə, məscidlərə, tarixi-mədəni abidələrə o cür zərər vermək qeyri-insani bir davranışdır. 30 il Qarabağı qəsb edib əsarət altında saxlayıblar. Bu torpaqlarda hər nə var dağıdıb, məhv ediblər. Düşünürəm ki, bu ərazilərin onlara məxsus olmadığını, gec-tez məğlub olacaqlarını və zaman gələcək bu torpaqları geri vermək məcburiyyətində qalacaqlarını bilirdilər. Şuşada Bülbülün, Üzeyir Hacıbəylinin, Nəvənin heykəllərini gördüm. Əgər heykəlləri belə

güllələyiblərsə, bunu ifadə etməyə söz tapmaq olmur. XXI əsrdə bu dəhşətlidir. Yaxşı ki, ədalət var, haqq öz yerini tapdı”.

Sultan Raev nə vaxtsa bu haqda yazmağı da düşündüyünü deyib: “Azərbaycan türkü olan azyaşlı bir uşaq anası ilə bərabər Şuşanı tərk etmək məcburiyyətində qalır. Atası Şuşa üçün döyüşür, şəhid olur və məzarı işğal altında olan Şuşadadır. 30 il sonra həmin oğlan, mayor rütbəsi ilə Şuşanın xilaskarı olaraq geri qayıdır, öz torpağını azad edir və atasının məzarını tapır, azadlıq müjdesini verir. Simvolik olaraq o oğlan Şuşanın özüdür. Şuşanın coğrafiyasına qalibiyyət, sülh, hüsur, rifah yaraşır. O ərazilər əsl sahibi üçün, sülhpərvər, əməksevər insanlar üçün darıxıb.

Ona görə də Şuşa tək Qarabağın deyil, bütün Azərbaycanın həm də mədəniyyət paytaxtıdır, mənəcə...

Düşünürəm ki, coğrafiyası – havası, suyu, torpağı zəngin olan bir yer məhz zəngin mədəniyyətli Nəvəni, Üzeyir bəy, Yusif Vəzir Çəmənzeni, Əbdürrəhim bəy Həqverdiyev, Seyid Şuşinski, Xan Şuşinski kimi insanlar yetişdirib. Ona görə də 2023-cü il təkcə Şuşa üçün deyil, bütün Türk dünyası üçün rəngarəng proqramlarla keçəcək. Şuşadan daha güllə səsləri yox, musiqi səsləri gələcək”.

Bu il TÜRKSOY-un 30 illiyinin qeyd ediləcəyini də deyən baş katib bildirib ki, bütün Türk dünyasını əhatə edən geniş tədbirlər planının hazırlanması üçün müzakirələr aparılıb. Ümumilikdə 200-ə yaxın tədbir planlaşdırılıb: “Mən bir ilə yaxındır qurumun baş katibiyəm. Qısa zamanda Özbəkistan və Türkmənistanın tamhüquqlu üzv kimi TÜRKSOY-da daha aktiv şəkildə iştirak etdiklərini görürük. Məsələn, Türkmənistan Türk Dövlətləri Təşkilatında müşahidəçi üzvdür. Bizdə isə tamhüquqlu üzvdür. Bu, bizim üçün böyük uğurdur. Türk dünyası ilə bağlı yeganə təşkilatıq ki, bütün türk dövlətlərini bir araya gətirmişik. Türk dünyası böyükdür və geosiyasi baxımdan da dünyada böyük rol oynayır. Qarabağ Zəfəri təkcə Azərbaycan xalqının deyil, eyni zamanda Türk dünyasının mədəni qələbəsi deməkdir. Çünki bu Qələbə ilə Azərbaycan Türk dünyası əlaqələrinə mənəvi bir təkən verdi...”.

Mehparə Sultanova
Ankara

Teatr və Kino forumları keçiriləcək

Forumlar Azərbaycan peşəkar teatrının 150 və kino sənətinin 125 illik yubileylərinə həsr olunub

Ümummilli lider Heydər Əliyevin 100 illik yubiley tədbirləri çərçivəsində 10-11 aprel 2023-cü il tarixlərində Mədəniyyət Nazirliyi və Heydər Əliyev Mərkəzinin təşkilatçılığı ilə “Azərbaycan teatrı – 150: inkişaf perspektivləri” mövzusunda Teatr forumu keçiriləcək.

Heydər Əliyev Mərkəzində gerçəkləşəcək forumda iştirak üçün nazirliyin rəsmi internet resursu – culture.gov.az saytında yerləşdirilən onlayn forma üzrə qeydiyyatdan keçmək mümkündür. Tədbirdə iştirakla bağlı təsdiq e-poçt vasitəsilə bildiriləcək.

20-21 aprel tarixlərində isə Mədəniyyət Nazirliyi və Heydər Əliyev Mərkəzinin təşkilatçılığı ilə “Azərbaycan kinosu – 125: reallıq, çağırışlar və hədəflər” mövzusunda Kino forumu keçiriləcək.

“Heydər Əliyev ili” çərçivəsində təşkil edilən forum Azərbaycanada kino sənətinin yaranmasını əlamətdar yubileyinə həsr olunub.

Heydər Əliyev Mərkəzində gerçəkləşəcək forumda iştirak üçün nazirliyin culture.gov.az saytında yerləşdirilən onlayn forma üzrə qeydiyyatdan keçmək olar. Tədbirdə iştirakla bağlı təsdiq e-poçt vasitəsilə bildiriləcək.

Opera və Balet Teatrında premyera

Martın 26-da Azərbaycan Dövlət Akademik Opera və Balet Teatrında növbəti premyera təqdim olunub. Sənət ocağında fransız bəstəkar Adolf Adanın “Korsar” baleti səhnəyə qoyulub.

Dünya balet sənətinin ən populyar əsərlərindən olan “Korsar” baleti gənc yunan qızı Medora ilə korsar (dəniz qulduru) Konrad arasındakı məhəbbətdən bəhs edir. A.Adanın ingilis şairi C.Bayronun eyniadlı poemasının (1814) motivləri əsasında yaratdığı baletin ilk nümayişi 1856-cı ildə Paris Operasında keçirilib.

Akademik Opera və Balet Teatrında tamaşaya qoyulan baletdə əsas partiyaları teatrın gənc so-

listləri Ayan Eyvazova, Seymur Qədiyev, İslam Məmmədov, Fətimə Xələfova və başqaları ifa ediblər. Quruluşçu baletmeystəri və libretto müəllifi Əməkdar ar-

tist Samir Səmədov olan tamaşanı dirijor Orxan Həşimov idarə edib. Səhnə əsərində dekorasiya və kostyum eskizlərinin müəllifi Dmitri Çerbadjidir.

ICESCO-dan üzv ölkələrə çağırış: teatrlara dövlət qayğısını artırın!

İslam Dünyası Təhsil, Elm və Mədəniyyət Təşkilatı (ICESCO) 27 mart – Beynəlxalq Teatr Günü ilə bağlı üzv ölkələrə incəsənətin bu vacib növünü dəstəkləmək barədə müraciət edib.

Təşkilatın bəyanatında teatrın milli mənsubiyyət və vətəndaşlıq, inklüzivlik və komanda ruhu, dialoq və digər mədəniyyətlərə açıqlıq dəyərlərini əks etdirən qeyri-maddi və sivilizasiya irsinin bir hissəsi olduğu vurğulanıb. Təşkilat bu kontekstdə dövlətləri və vətəndaş cəmiyyətlərini müasir texnologiyaların yaratdığı çoxsaylı platformalardan faydalanmaq yolu ilə hazırda böyük rəqabətlə və bir çox problemlərlə üzləşən teatr sənətinin davamlılığını təmin etmək istiqamətində birgə səylər göstərməyə çağırıb.

Bəyanatda diqqətə çatdırılıb ki, ümumilikdə incəsənətə və xüsusən də teatra olan böyük marağın bir hissəsi olaraq, ICESCO bir neçə akademik əsər nəşr etdirib və bu sənətin üzv dövlətlərdə

mövcudluğunu gücləndirməyə kömək etmək üçün silsilə simpozium və təlim sessiyaları təşkil edib. Teatrları dəstəkləmək məqsədilə bu ilin fevralında Komor adalarında ərəb ölkələrinin teatr festivalı keçirilib.

“ICESCO Beynəlxalq Teatr Günü münasibətilə üzv dövlətləri teatrı təbliğ etmək üçün gənc nəslin istedad və bacarığının istifadə etməyə, bu sənət ocaqlarına davamlı dəstək göstərməyə çağırır. Biz həmçinin teatr və sənətcilərə maddi-texniki və maliyyə dəstəyi göstərməyi, onların hüquqlarını, xüsusən əqli mülkiyyət hüquqlarını qorumağı, teatr sənəti ilə təhsil mədəniyyəti arasında bir-birini tamamlayan əlaqələri təşviq etməyi tövsiyə edirik. Eyni zamanda təşkilat xüsusi qayğıya ehtiyacı olan insanların teatr səhnəsində inteqrasiyasına, ictimaiyyətin birliyini gücləndirmək üçün teatrdan istifadəyə və ən son texnologiyalar əsasında arxivləşdirmə yolu ilə teatr əsərlərinin qorunmasına çağırır”, – deyər bəyanatda vurğulanır.

Paytaxtdakı teatrlardan bölgələrə sənət ərməğanı

Səkkiz teatr – səkkiz tamaşa

əvvəli səh. 1-də

Tamaşanın quruluşçu rəssamı Umay Həsənova, rejissor assistenti Məryəm Qələndəridir. Rolları Xalq artisti Vidadı Həsənov (Ağa Mərdan), aktyorlar Elgün Həmidov (Ağa Salman), Vüqar Hacıyev (Ağa Abbas, Hacı Rəcəbəli), Amid Qasimov (Ağa Kərim), Elçin Əmirov (Əziz bəy), Mətanət Abbas (Zübejdə), Ləman Mərrih (Səkinə) və Günəş Mehdişadə (Zeynəb) canlandırıblar.

Qəbələdəki teatrseverlər üçün “Pantomima buketi”

Azərbaycan Dövlət Pantomima Teatrı martın 24-də “Pantomima buketi” ilə Qəbələdə teatrseverlərin qarşısına çıxıb.

Tamaşanın ideya müəllifi və quruluşçu rejissoru Xalq artisti Bəxtiyar Xanizadə, rəssamı Əməkdar artist Qurban Məsimov, musiqi tərtibatçısı Əməkdar artist Elman Rəfiyevdir.

Nizami yurdunda “Yeddi gözəl”

Azərbaycan Dövlət Akademik Rus Dram Teatrı martın 22-də Nizami Gəncəvinin “Yeddi gözəl” poeması əsasında eyniadlı tamaşanı Gəncə Dövlət Dram Teatrının səhnəsində təqdim edib.

Premyerası 7 dekabr 2012-ci ildə gerçəkləşən tamaşanın quruluşçu rejissoru Yonas Vaytkus, quruluşçu rəssamı Arturas Şimonis, geyim üzrə rəssamı Sandra Straukayte, musiqi tərtibatçısı Alqirdas Martinaytisdir (dördü də Litvadan). Xoreografiya Tahir Eynullayevə, videoinstalyasiya Emin Mirəbdullayevə məxsusdur. Rolları Xalq artisti Fuad Osmanov, Əməkdar artistlər Maqsud Məmmədov, Murad

Məmmədov, Həcər Ağayeva, Teymur Rəhimov, Mariya Dubovitskaya, Bella Safina (Klimaşeva), Oleq Əmirbəyov, Yuri Omelçenko, Natavan Hacıyeva, digər artistlər Rüstəm Kərimov, Yeganə Hüseynli, Zaur Terequlov,

Ramil Əliyev, Olesya Qasimova, İoanna Fərşandt, Rumiyyə Ağayeva və başqaları canlandırıblar.

Salyan və Lənkəranda marionet kukla tamaşası

Azərbaycan Dövlət Kukla Teatrı martın 22-də Salyan Dövlət Kukla Teatrının səhnəsində “Müsyö Jordan və dərviş Məsteli şah” marionet tamaşasını göstərib.

M.F.Axundzadənin “Müsyö Jordan və dərviş Məsteli şah” komediyası əsasında hazırlanan tamaşanın quruluşçu rejissoru Aleksandr Maksimçev, quruluşçu rəssamı Tatyana Melnikova, bəstəkarı İqor Roqalyov, quruluşçu baletmeystəri Zakir Ağayevdir. Marionet tamaşada qəhrəmanları Elnur Abbasquliyev, Səriyyə Mansurova, İqbal Əliyev, Cavid Telman, Elmira Hüseynova canlandırıblar.

Paytaxtın kuklaçıları həmin gün tamaşanı Lənkəran şəhər O.Mirzəyev adına uşaq evində

də nümayiş etdiriblər. Tamaşadan sonra yaradıcı heyət bayram tədbirini əyləncəli oyunlarla davam etdirib. Novruzun əsas personajları Kosa və Keçəl uşaq evi sakinlərinə Kukla Teatrının bayram hədiyyələrini təqdim edib.

“Lənkəran xanının vəziri” Qusarda

Şuşa Dövlət Musiqili Dram Teatrı martın 23-də M.F.Axundzadənin “Lənkəran xanının vəziri” komediyası əsasında hazırlanan eyniadlı tamaşanı Qusarda nümayiş etdirib. Əməkdar artist Loğman Kərimovun quruluş verdiyi səhnə əsəri Qusar Dövlət Ləzgi Dram Teatrının səhnəsində təqdim edilib.

Azərbaycan peşəkar teatrının ilk səhnə (1873) əsəri olan komediya hazırkı quruluşda 11 il əvvəl Şuşa teatrının repertuarına daxil edilib. Milli dramaturgiyamızın banisi Mirzə Fətəlinin 200 illik yubileyi münasibətilə hazırlanan tamaşanın premyerası 2012-ci il iyunun 25-də gerçəkləşib.

“Molla Nəsrəddinin beş arvadı” Mingəçevirdə

Azərbaycan Dövlət Akademik Musiqili Teatrının yaradıcı heyəti martın 23-də Mingəçevir Dövlət Dram Teatrının səhnəsində məşhur özbək yazıçısı İbrahim Sadıqovun “Molla Nəsrəddinin beş

arvadı” (tərcümə D.Mustafayev) komediyasını nümayiş etdirib.

Əməkdar incəsənət xadimi Əsgər Əsgərovun quruluş verdiyi tamaşada rolları Əməkdar artistlər Əkbər Əlizadə, Nahidə Orucova, İqrar Salamov, aktyorlar Möylə Mirzəliyev, Mehriban Zaliyeva, Ülviyyə Əliyeva, Gülcəhan Salomova, Gülnarə Əzizova, Ruslan Mürsəlov, Fərid Rzayev oynayıblar.

Səhnə əsərinin quruluşçu rəssamı Əməkdar rəssam Nabat Səmədova, quruluşçu baletmeystərləri Əməkdar artistlər Zakir və Yelena Ağayevlər, rejissor assistenti Tamilla Aslanovadır.

Mürəkkəb pantomima elementlərinin icra olunduğu tamaşada Elnur Abbasquliyev, Ceyhun Dadaşov, Bəhrüz Əhmədli, Elnur İsmayilov, Nurlan Rüstəmov, Əli Əlizadə, Nurida Musabəyli, Zəhra Hüseynova, Aydan Həsənova, Elxan Şahaliyev, Elmin Qiyaslı izleyicilərə xoş anlar yaşadıblar.

Sumqayıt səhnəsində “Dəcəl keç”

Azərbaycan Dövlət Gənc Tamaşaçıları Teatrının kollektivi daha yaxındı Sumqayıtda qastrola olub. Yaradıcı heyət martın 26-da Sumqayıt Dövlət Dram Teatrında “Dəcəl keç” tamaşası ilə çıxış edib.

Pərvin Nurəliyevanın “Dəcəl keç” əsəri əsasında səhnələşdirilən tamaşanın quruluşçu rejissoru Ayla Osmanova, quruluşçu rəssamı Elşən Sərxanoğludur. Rolları Səbinə Məmmədşadə, İlqarə Tosova, Zümrüd Quliyeva, Anar Seyfullayev, Yusif Dadaşov, Eyvaz İbrahimov və Vahid Orucovlu canlandırıblar.

Kiçikyaşlı tamaşaçıları üçün nəzərdə tutulmuş səhnə əsərinin əsas ideyası keçinin təmsilində xudpəsəndlik, tənbellik, yalan və loğçalıq kimi mənfi cəhətlərin tənqididir.

Milli Dram Teatrı şəkiliylərin qonağı olub

Paytaxtda fəaliyyət göstərən səkkiz teatrın bölgələrə qastrol proqramı Azərbaycan Dövlət Akademik Milli Dram Teatrının Şəki sənətseverlərinə təqdim etdiyi “Məlikməmməd” tamaşasının nümayişi ilə başa çatıb. Kollektiv martın 27-də – Beynəlxalq Teatr Günündə “Məlikməmməd” tamaşasını nümayiş etdirib.

Əvvəlcə Ulu öndər Heydər Əliyevin teatra diqqət və qayğısını əks etdirən videoçarx təqdim olundu. Akademik Milli Dram Teatrının direktor müavini Hacıbaba Məmmədov uğurla həyata keçirilən, regionların mədəni həyatı

üçün vacib əhəmiyyət daşıyan layihə haqqında danışılıb, teatrın rəhbərliyi və kollektivi adından Mədəniyyət Nazirliyinə, Şəki Şəhər İcra Hakimiyyətinə və Şəki Dövlət Dram Teatrına təşəkkürünü bildirib.

Sonra məşhur xalq nağılımızın səhnə təcəssümü nümayiş olunub. Böyük maraqla qarşılanan tamaşanın quruluşçu rejissorları Əməkdar artist Nicat Kazimov və Mehman Fətullayev, quruluşçu rəssamı Əməkdar mədəniyyət işçisi İlham Elxanoğlu, musiqi tərtibatçısı Kamil İsmayilov, rejis-

sor assistenti Vüqar Məmmədov və Könül Kərimovadır. Rolları Əməkdar artist Mehriban Xanlarova, aktyorlar Elçin Əfəndi, Şəhla Əliqızı, Vüsal Mustafayev, Corc Qafarov, Elsevər Rəhimov, Rada Nəsibova, İlahə Həsənova, Lələ Süleymanova və Tural İbrahimov canlandırıblar.

Teatrların bölgələrə qastrol səfərləri “Heydər Əliyev ili”nə sənət töhfəsi olmaqla yanaşı, yerlərdə teatrseverlərin yaddaşına maraqlı Novruz hədiyyəsi kimi yadırlı. Uşaq və böyüklərin sənət zövqü nəzərə alınaraq hazırlanan qastrol proqramı böyük maraqla qarşılanıb.

Sabirabad rayon Heydər Əliyev Mərkəzində ümumtəhsil məktəbliləri arasında “Heydər ata, Heydər babat!” adlı şeir qıraəti müsabiqəsi keçirilib. Müsabiqənin məqsədi həyatını xalqına həsr edən dahi şəxsiyyətin Azərbaycan tarixində dərin iz buraxan siyasi və dövlət xadimi kimi zəngin fəaliyyətini gənc nəsə aşılamaqdır. Müsabiqədə qalib gələn şagirdlərə mərkəz tərəfindən fəxri fərman və hədiyyələr təqdim olunub.

Saatlı şəhər Bülbül adına Uşaq musiqi məktəbinin təşkilatçılığı ilə keçirilən “Azərbaycanın sənməz gənəsi” adlı tədbirdə şagirdlərin ifasında musiqilər səsləndirilib. Ümummilli liderə həsr olunmuş şeirlər qıraət edilib.

Saatlı rayon Mədəniyyət Mərkəzinin Novruzlu kənd Dıyarşünaslıq klubunda “Heydər Əliyev və Azərbaycan mədəniyyəti” mövzusunda tədbir keçirilib. Heydər Əliyevin Azərbaycan mədəniyyətinin inkişafına həmişə diqqət və qayğı göstərdiyi vurğulanıb. Qeyd olunub ki, Ulu öndər həmişə xalqın mədəni dəyərlərini, milli sərvətlərini qorumaq üçün mübarizə aparıb.

Yardımlı rayon Heydər Əliyev Mərkəzində “Ölməzlik qazanan şəxsiyyət” adlı tədbir keçirilib. Çıxış edənlər Ulu öndərin Azərbaycan xalqı qarşısında əvəzsiz xidmətlərindən, ordu quruculuğundan danışblar. Həmçinin

mərkəzin fəaliyyəti və “Heydər Əliyev İli” çərçivəsində həyata keçiriləcək layihələrdən söz açılib. Sonda tədbir iştirakçıları mərkəzdə təşkil olunan sərgilərlə tanış olublar.

Ağdam rayon Heydər Əliyev Mərkəzində (Quzanlı qəsəbəsi) rayon 91 sayılı köçkün tam orta məktəbin şagirdləri ilə birgə tədbir təşkil edilib. Əvvəlcə şagirdlərə Ulu öndərin həyatı və siyasi fəaliyyəti haqqında məlumat verilib. Daha sonra Heydər Əliyev haqqında film nümayiş etdirilib.

Yerlərdə “Heydər Əliyev İli” tədbirləri davam edir

Müsabiqələr, konfrans və sərgilər...

Mərkəzdə həmçinin “Heydər Əliyev və azərbaycançılıq məfkurəsi” mövzusunda konfrans keçirilib. Konfransda rayon rəsmiləri, ziyalılar, elm adamları və ictimaiyyət nümayəndələri iştirak ediblər.

Ağstafa rayon Mədəniyyət

Mərkəzdə “Milli mədəniyyətimizdə Heydər Əliyev ideologiyası” mövzusunda tədbir keçirilib. Çıxışlarda Ümummilli liderin musiqi, teatr, kino, heykəltəraşlıq və rəssamlıq, o cümlədən xalça sənətimizin inkişafına göstərdiyi diqqət və qayğıdan bəhs olunub. Bədii hissədə Ağstafa rayon Uşaq musiqi məktəbinin kollektivi vaxtilə Heydər Əliyevin sevdidi mahnılardan ibarət konsert proqramı təqdim edib.

Salyan Dövlət Rəsm Qaleryasında Ulu öndərin 100 illiyinə həsr olunan rəsm sərgisi təşkil edilib. Salyan Rayon İcra Hakimiyyətinin təşəbbüsü ilə keçirilən tədbirdə rayon Mədəniyyət Mərkəzinin 2 sayılı şəhər klubu, “Murad” Əlillər İctimai Birliyi,

Uşaq İnkişaf Mərkəzi və Mərkəzi Kitabxananın da təqdim etdiyi dekorativ-tətbiqi sənət nümunələri, xalçaçılıq, toxuma və Ulu öndərə həsr olunan kitablar nümayiş etdirilib. Sərgidə əl işləri və rəsmləri ilə fərqlənən iştirakçılar fəxri fərmanlarla mükafatlandırılıb.

Naftalan şəhər Heydər Əliyev Mərkəzində şəhər İcra Hakimiyyətinin təşkilatçılığı ilə “Sən elə bir zirvəsən” adlı şeir qıraəti müsabiqəsi keçirilib. Müsabiqədə Naftalan şəhərindəki tam orta məktəblərin VI-XI sinif şagirdləri iştirak ediblər. Müsabiqənin məqsədi Heydər Əliyevin Azərbaycan tarixində əbədi həkk olunan zəngin fəaliyyətini gənc nəsə aşılamaqdır.

Arxeoloji irsin idarə edilməsi

ATMU-da seminar keçirilib

MİRAS İctimai Birliyi tərəfindən martın 27-də PICASP layihəsi çərçivəsində Azərbaycan Turizm və Menecment Universitetində (ATMU-da) “Arxeoloji irsin idarə edilməsi” mövzusunda seminar təşkil edilib.

Sosial menecment fakültəsinin Muzeyşünaslıq, arxiv işi və abidələrin mühafizəsi ixtisası üzrə təhsil alan 30-dan çox tələbəsinin və müəllimlərin iştirakı ilə keçirilən seminarda layihənin rəhbəri tarix üzrə fəlsəfə doktoru Fəriz Xəlilli arxeoloji irsin aşkara çıxarılması və qorunmasının əsasları, bu sahədə görülən işlər, dövlət tənzimləmə mexanizmləri, milli və beynəlxalq təcrübə və s. barədə məruzə ilə çıxış edib.

Sonra mövzu üzrə tələbələrle interaktiv formada müzakirə aparılıb. Layihənin MİRAS İctimai Birliyi üzrə koordinasiya Məleykə Hüseynova layihənin məqsədləri, görülməli işlər və planlaşdırılan digər tədbirlərin mahiyyəti barədə məlumat verib.

Qeyd edək ki, MİRAS Mədəni İrsin Öyrənilməsinə Kömək İctimai Birliyi 2021-ci ildən Avropa Komissiyasının ERASMUS+ Proqramı çərçivəsində maliyyələşdirilən PICASP (“Xəzər bölgəsinin inkişafında universitet-müəssisə əməkdaşlığını həyata keçirmək üçün istehsalat müəssisələri üzrə pilot kurslar”) layihəsinin tərəfdaşdır. Layihənin əsas məqsədi açıq ödənişsiz onlayn kursların tətbiqi ilə nəzəriyyə və təcrübəni birləşdirən pilot kurslar əsasında yeni metodologiya və tədris vasitələrinin təqdim olunması, mədəni irsin qorunması sahəsində kadr hazırlığı səviyyəsinin yüksəldilməsi, xüsusilə ali təhsil sahəsində potensialın gücləndirilməsindən ibarətdir. Bu məqsədlə il ərzində ictimai birlik tərəfindən bir sıra ali təhsil müəssisələrinin müəllim və tələbə heyətlərinin iştirakı ilə seminarlar, təlimlər və ekspedisiyaların təşkili planlaşdırılır.

Talış kəndində məktəb zəngi çalınıb

Kəndə ilk mərhələdə köçürülmüş 20 ailədən 24 şagird təhsilə başlayıb

Martın 27-də Tərtər rayonunun Talış kənd tam orta məktəbində ilk dərs günü ilə bağlı mərasim keçirilib. Mərasimdə Qarabağ iqtisadi rayonuna daxil olan işğaldan azad edilmiş ərazilərdə (Şuşa rayonu istisna olmaqla) Azərbaycan Respublikası Prezidentinin xüsusi nümayəndəliyinin təmsilçiləri, digər rəsmilər, kənd sakinləri iştirak ediblər.

Əvvəlcə məktəbdə yaradılmış şəraitlə tanışlıq olub. Bildirilib ki, məktəb 78 şagird yerlikdir. Hazırda burada 24 şagird təhsil alır.

İkimərtəbəli binada sinif otaqları, tibb və müəllimlər otaqlarından savayı, akt zalı və kitabxana yerləşir. Bina yanğın əleyhinə signalizasiya, rabitə, videomüşahidə sistemləri ilə təchiz edilib. Məktəbin həyətəyənı ərazisində süni ot örtüklü idman meydançaları yaradılıb.

Daha sonra kənddəki məktəbəqədər təhsil müəssisəsində yaradılmış şəraitlə tanışlıq olub. Məlumat verilib ki, uşaq bağçasının birmərtəbəli binası əsaslı təmir edilib. Bütün kommunikasiya sistemləri yenidən qurulub. Həyətəyənı ərazidə uşaqlar üçün rezin örtüklü oyun meydançası və iki söhbətgah inşa olunub.

Xatırladaq ki, “Böyük Qayıdış”ın ikinci ünvanı olan Tərtər rayonunun Talış kəndinə martın 16-da ilkin mərhələdə 20 məcburi köçkün ailəsi köçürülüb.

27 mart Beynəlxalq Teatr Günü idi. Beynəlxalq Teatr İnstitutunun 1961-ci ildə Vyanada keçirilmiş IX konqresində qəbul edilmiş qərara əsasən təsis olunan ələmətdar gün münasibətilə bölgələrdə tədbirlər təşkil olunub, tamaşalar nümayiş etdirilib.

Gəncə səhnəsində “Kral ölür”

Gəncə Dövlət Dram Teatrında rumın əsilli Fransa dramaturqu Ejen İoneskonun (1909-1994) “Kral ölür” pyesi (1962) əsasında eyniadlı tamaşanın (absurd keçid) premyerası olub.

Quruluşçu rejissoru Tural Mustafayev, quruluşçu rəssamı Mustafa Mustafayev olan tamaşada Əməkdar artistlər Elxan Abbasov, Sevdə Orucova, İlham Hüseynov, Kəmələ Məmmədova, aktyorlar Ruslan Hüseynov və Günay Cəbbərova rol alıblar. Səhnə əsərinin xoreoqrafı Zeynəb Hüseynova, rejissor assistenti Dursun Cəllilovadır.

“Kral ölür” pyesi ölüm və həyat arasında dünyanın maraqlı doğuran keçidlərinin təzahürü və insan taleyi haqqında bəxş çərçivəsidir. Həmçinin bu əbədi mövzu həyat baxışlarının kəşf-məsi olaraq hər birimizə aiddir. Yeni dünyaya gəldikdə bəlkə də ölümdən xəbərimiz olmadıq halda yaşadığımız daha sonra ölümü dərk edirik və öyrənirik...

İnsanları birlik və bərabərliyə, yaradılışa sevgiyə səsləyən Novruz bayramı bu dəfə bəşər sivilizasiyasının beşiklərindən olan, qayayüstü təsvirlər ocağı Qobustanda insanları bir araya gətirdi.

Mədəniyyət Nazirliyinin dəstəyi, Qobustan Milli Tarix-Bədii Qorğunun təşkilatçılığı ilə Qobustan qoruğunda (18 mart) Novruz şənliyi təşkil edildi.

Qara-boz qayalıqlar arasından şəhə qalxan Novruz tonqalları, başdan-başa bəzədilmiş meydan, quruluşçu çadırlar, yaşılana çəmənlikdə qurulan ocaqlar, onların üzərində dəmlənən növbənov təamlar, buğlana-buğlana qaynayan samovarlar, səbət dolu rənglənmiş yumurtalar, dörd bir yanda oynayan al-əlvəl geyimli uşaqlar ayrı bir gözəllik elan edirdi.

İnsan ruhunu rıqqətə gətirən bu mənzərədə xalq sənətkarlarının əl işləri – misgərlik, ağac oyma, zərgərlik, toxuculuq və başqa nümunələr, ustaların iş prosesi, hazırlanan işlərin sərgisi gəl-gəl deyirdi. Müasir texnologiyə yeniliklər dövründə gerçək sənnətlə məşğul olan ustalara geniş meydan verilməsi, sözləz ki, onların da həvəsləndirir, yeni nümunələr yaratmasına səvə edir...

Azərbaycan xalqının zəngin mətbəxinə, etnoqrafiyasına əks etdirən nümunələr və bayram atributları arasında qurulan səhnədə maraqlı konsert və çıxışlar Novruz

Bölgələrdə Beynəlxalq Teatr Günü

“Müfəttiş” Naxçıvan teatrında

C.Məmmədquluzadə adın Naxçıvan Dövlət Milli Dram Teatrında Beynəlxalq Teatr Günü ilə bağlı tədbir keçirilib. NMR Mədəniyyət Nazirliyi Aparatının baş məsləhətçisi, Xalq artisti Kamran Quliyev çıxış edərək ələmətdar günün tarixi haqqında məlumat verib, milli teatrımızın keçdiyi inkişaf yolundan danışib.

Qeyd edilib ki, 2023-cü ildə Azərbaycan peşəkar milli teatrının yaradılmasının 150 illi təmam olub, eyni zamanda Naxçıvan teatrının 140 illik yubileyidir. “Heydər Əliyev İli”ndə Naxçıvan teatrı Ulu öndərə həsr olunmuş “Xilaskar”, milli teatrın yubileyinə həsr olunmuş “Lənkeran xanının vəzirli” və “Cibimizdəki

dəlilik” tamaşaları ilə repertuarını zənginləşdirib.

Daha sonra N.Qoqolun “Müfəttiş” əsəri əsasında hazırlanmış eyniadlı tamaşa nümayiş olunub. Naxçıvan teatrında ilk dəfə 1927-ci ildə səhnələşdirilən pyes 2021-ci ildə yenidən repertuara salınıb. Tamaşanın quruluşçu rejissoru Xalq artisti Kamran Quliyev, quruluşçu rəssamı muxtar respublikanın Əməkdar rəssamı Səyyad Bayramovdur.

Səhnə əsərində Xalq artistləri Rza Xudiyev (Anton Antonoviç Skvozniç), Rövşən Hüseynov (Luka Lukič Xlopov), Azərbaycan Respublikasının Əməkdar artistləri Əli Əliyev (Ammos Fyodoroviç Lyapkin-Tyapkin), Behruz Həxverdiyev (Pyotr İvanoviç Dobçinski), Əbülfəz İmanov (Osip) və digər aktyorlar çıxış edirlər.

Samux rayon Mədəniyyət Mərkəzində də Beynəlxalq Teatr Günü ilə əlaqədar tədbir təşkil olunub. Bu günün tarixindən söz açılib. Bildirilib ki, 150 illik bir yol gələn Azərbaycan teatrının inkişafında son illərdə yeni mərhələ başlayıb. Bu inkişaf özünü, ilk növbədə, teatrların maddi-texniki bazasının müasir dünya standartlarına uyğun möhkəmləndirilməsində, kollektivlərin yaradıcılıq axtarırlarının bəhrəsi olaraq yeni maraqlı tamaşaların hazırlanmasında göstərir. Teatrımızın yeni inkişaf yoluna çıxmasında Ümummilli lider Heydər Əliyevin misilsiz xidmətləri var. Ulu öndərin bu siyasi təhəzib Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir.

Hazırladı: N.Məmmədli

Qobustan qoruğunda Novruz şöləni

adına toplaşanlara unudulmaz anlar bəxş etdi. Beləcə, bəşər mədəniyyətinin nadir yadigarları olan qayayüstü təsvirlərin əhatəsində tarixlə müasirlik arasında yadda qalan bir gün yaşadıq.

Qonaqları salamlayan Qobustan Milli Tarix-Bədii Qorğunun direktoru Vüqar İsayev xalqımızı zəngin milli-mənəvi dəyərlərindən, adət-ənənələrindən söz açdı: “Bu məkənda Novruz şənliyinin təşkilində əsas məqsədimiz qorğumuza gələn ziyarətçilər arasında yerli və əcnəbi qonaqlara bu bayramın adət-ənənələrini, atributlarını və Azərbaycanın zəngin mətbəxinə nümayiş etdirməkdir. Bununla biz eyni zamanda qədim insan məskəni olan Qobustanın tarix-mədəniyyət yadigarlarına diqqəti çəkirik”.

Sonra səhnə iki saata yaxın müddətdə dolub-daşdı. Gah aktyorların ifasında müxtəlif səhnəciklər, gəh də muğam sənətindən incilər, eləcə də aşıqların ifasında qoşma və gərayılların ritmik havaları bayram şənliyinə xüsusi rəng qatdı. Ozan baba, Bahar qızı, Keçəl və Kosaanın şən ovqatlı çıxışları tamaşaçıların könlünü oxşadı. Kəndirbazların təhlükəli elementləri ustalıqla nümayiş etdirmələri başqa bir mənzərəni hasil etdi. Onların proqramları, sözlən əsl mənasında, hər kəsi həyəcanlandırdı. Kəndirbazın kəndir üzərində nərdivan, sini, hətta velosipedlə tryukları böyük alqış aldı.

Qədim insan məskənində ov ovlayıb, quş quslayan əcdadlarımızın ardınca getməyə çalışan-

lar, çətin olsa da, oxatma, nizə ilə yaxın məsafədən hədəfə nişanəmə ilə daha çox uşaqların yarış ruhunu hərəkətə gətirdilər. Gənclər qol güclərini, diqqət və səbirlərini da sınaqlar.

Beləcə, bir yanda rəngli yumurtaların döyüşdürüb kiçik zəfərlərinə sevinən balacaları, bir yanda da yuxa yayıb, səci qızdıran ocağın tüstüsündən qorunmaq üçün gözlerini ova-ova dürmək gözəylən uşaqları, qırıqlı əlləri ilə qutabları yağlayıb ocağın yanında isinən cavanlara səxavətlə pay-puş edən nənələri göz lazımı idi görsün.

Hə, bir də “İgid canlı, kabab qanlı” duruşlu dırsəyəcən çırmalanıb ustalıqını qıpqırmızı közlərin üzərində şişlərin rəqsi ilə göstərən kababçılar, dəmlənmiş çayının ətrinin ətrafı yayılması ilə onlardan geri qalmadığını nümayişkarənə göstərən cavan çayçı da vardı. O gün Qobustanda, sözlən əsl mənasında, rejissorsuz, mizansız bir tamaşa oynanırdı. Novruz şöləninə Qaradağ rayonu Qobustan qəsəbəsi aşıq Rza Qobustanlı adına Mədəniyyət evinin kollektivi də üzərinə düşənəni layiqincə etməyə çalışdı.

Tədbirdə həmçinin əlilliyi olan şəxslərin, eləcə də əl sənətkarlarının əl işlərindən ibarət satış yarmarkası da təşkil edilmişdi.

Həmidə Nizamiqızı

“Sabah”dan başlayan dünən...

Niye dünən? Çünki hər sabah dünənin təəssürat və təyindən sonra başlayır. Əgər orada ənənə, bağlılıq, sevgi və mütləq bir ehtiram varsa. Bu mənada, əksəriyyətimizə görə 30 il öncə açılan “Sabah”ın da qayəsində məhz o təfərrifatlar vardı. Belə olmasaydı, bir igidin ömrünü yaşayıb, qəhrəman kimi özündən sonra böyük yol, iz salmazdı...

Bu fikirlər martın 27-də Beynəlxalq Teatr Günü münasibətilə Cəfər Cəbbarlı adına Azərbaycan Dövlət Teatr Muzeyində təşkil olunan “Sabah”: Azərbaycan teleməkanında üzən ada” adlı tədbirdə səsləndirildi.

Tanınmış televiziya rejissoru Xalq artisti Ramiz Həsənoğlunun rəhbərlik etdiyi “Sabah” yaradıcılıq studiyasının 30 illik yubileyinə həsr olunan tədbirdə bu və ya digər şəkildə yolu dünən və elə bu gün “Sabah”la kəsişən sənət adamları iştirak edirdi.

Muzeyin direktoru Əməkdar mədəniyyət işçisi Səvinc Mikayılova tədbiri açaraq “Sabah”ın yaranma tarixi barədə məlumat verdi.

Teatrşünas, sənətsünüslük üzrə fəlsəfə doktoru, Əməkdar incəsənət xadimi Aydın Talibzadə studiyanın mədəniyyətimiz, televiziya tariximiz üçün önəmli addımlarını qeyd etdi, dövr üçün cəsarətli hesab olunan işlərini sadaladı.

Səmimi ortamda keçən tədbirdə “Sabah”ın sənət emalatxanasından studiyaya qədər yüksəlməsində böyük xidmətləri olan Ramiz

Həsənoğlu və yaradıcı heyət, zaman-zaman “Sabah”dan boylanan insanlar – dramaturq, Əməkdar incəsənət xadimi Əli Əmirli, Əməkdar artistlər Elxan Qasimov, Sənubər İsgəndərli, studiyanın veterani, operator, Əməkdar mədəniyyət işçisi Eldar Məmmədov və başqaları çıxış edərək təbriklərini çatdırdılar, xatirələrini bölüşdülər.

Tədbir çərçivəsində muzey əməkdaşları tərəfindən hazırlanmış və studiyanın yaradıcılıq yolunu əks etdirən videoçarxlar, tamaşa və filmlərdən fraqmentlər də nümayiş olundu. Həmçinin Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin sədri Xalq yazıçısı Anar, Xalq artistləri Afəq Bəşirqızı və Cahangir Novruzovun virtual təbrikləri təqdim edildi.

Xalq şairi Ramiz Rövşenin “Sabah”ın yaradıcısına həsr etdiyi şeirdən “Sənin boyun ucadı, bax, gör, sabahda nə var”a istinad etsək, R.Həsənoğlunun yaradıcı proseslərin sonrakı gedişatını görmək kimi bir gücə malik olduğunu deyə bilərik. Təsədüfi deyil ki, R.Həsənoğlu və “Sabah”ının istehsal etdiyi ekran əsərlərinin hər biri bir tele teatr, sənət məktəbi funksiyasını yerinə yetirə bildi. Özü də mürəkkəb zamanda – 90-cı illərdə – təlatümlü dövrdə.

Zamanın insanı və yaradıcılığı snadığı keçidlər fırtınasında zühur edən studiya emalatxana rolunu oynasa da, əslində, həm də teatr məktəbi funksiyasını yerinə yetirən bir ocağa çevrildi. Görün oradan kimlər keçdi...

Ruhumuzu, ovqatımızı daim yaxşı hala kökləyən, qoyduğu hər mövzuda, ekran ömrü

verdiyi hər işdə klassikadan müasiriyyə, keçmişdən gələcəyə vahid xətt cızan “Sabah” və onun yükünü daşıyan fərqli ruh və düşüncəyə malik “Sabah”ılar istedadlı, iddialı və peşəkar adamları bir araya yığmaqla nümunə, gələcək üçün əbədi miras işlərə imza atıblar.

Bu mənada Ə.Haqverdiyevin hekayələri əsasında ərsəyə gələn “Ac həriflər” ilə özünün yaşam haqqını isbat edən studiya bundan sonra, heç nə çəkməsə belə, artıq silinməz bir iz qoymağa nail olub.

Ramiz Rövşenin “Ac həriflər” tamaşasının şeir partiturasına yazdığı

*Allah bizim Allahdı,
Keçər günahımızdan.
Allah bizi saxlasın
Hələ sabahımızdan.*

– misralarından çıxış edərək demək olar ki, bizi tamaşaçı kimi sabahın qarmaqarısqı ovqatına ustalıqla, ruhumuz belə incimədən indidən kökləyən “Sabah” bu gün də öz amplitudasındadır.

Məlumat üçün bildirək ki, hazırda “Azərbaycan Televiziya və Radio Verilişləri” QSC-nin nəzdində fəaliyyətini davam etdirən “Sabah” yaradıcılıq studiyası Ramiz Həsənoğlunun təşəbbüsü ilə 15 fevral 1993-cü ildə fəaliyyətə başlayıb. Studiya əsas etibarilə, televiziya tamaşaları, film-tamaşalar, bədii və sənədli televiziya filmləri, konsert və şou-proqramlar hazırlayır. Fəaliyyətə başladığı ilk 10 ildə 26 televiziya tamaşası hazırlayan studiyanın istehsalı olan “Ac həriflər” televiziya tamaşası “Humay” milli mükafatına layiq görüldü.

1993-cü ildən 2019-cu ilə qədər “Sabah”da müxtəlif müəllif və rejissorların 40-a yaxın ekran işi ərsəyə gətirilib. 2019-cu ildə yenidən aktiv fəaliyyətə başlayan studiya “Zəng”, “Sonuncu”, “Son gecə”, “Yağlı boya ilə ailə portreti”, “Ocaq yeri”, “Televizor” və s. bədii televiziya filmlərini istehsal edib.

R.Həsənoğlunun ideya müəllifi olduğu “Yad et məni” silsilə layihəsi çərçivəsində görkəmli şəxsiyyətlər haqqında da bədii-sənədli filmlər davamlı olaraq çəkilir. Həmçinin “Ustad sözü” silsilə verilişi də “Sabah”ın istehsalıdır.

Deməli, bütün hallarda “Sabah”la sabah maraqlı və baxımlı olacaqsız, gözləməyə dəyər. Axı onun başında dünəndə dayanıb qalmayan, gələcəyə baxıb “Sabah”ı quran boyu da, fikir və ideyaları da uca Ramiz Həsənoğlu dayanır...

Həmidə Nizamiqızı

Dirijor Fuad İbrahimov İspaniya və Litvada çıxış edib

Bakı Kamera Orkestri və Münhen Yeni Filarmoniyası (Almaniya) Simfonik Orkestrinin baş dirijoru Əməkdar artist Fuad İbrahimov Avropa səhnələrində çıxış edib.

Bu barədə M.Maqomayav adına Azərbaycan Dövlət Akademik Filarmoniyasından məlumat verilib.

Bildirilib ki, dirijor martın 4-də İspaniyanın “Madrid Milli Musiqi Auditoriyası”nın səhnəsində Santa-Çeqiliya Klassik Orkestrinin konsertində səhnəyə çıxıb. Proqramda alman bəstəkarları Lüdviq Van Beethovenin 8 nömrəli F-Dur, op.95 və Feliks Mendelson Bartoldinin 2 nömrəli B-Dur, op.52 simfoniyaaları səsləndirilib.

Fuad İbrahimov martın 10-da isə Latviyanın paytaxtı Riqaanın əsas konsert salonu – Böyük Gildiya Sarayında keçirilən konsertdə Latviya Milli Simfonik Orkestrini idarə edib. Musiqi axşamında L.V.Beethovenin “Eqmont” uvertürası, Piano və orkestr üçün 4 nömrəli G-Dur, op.58 konserti və çex bəstəkarı Antonin Leopold Dvorjakın 9 nömrəli “Yeni dünyadan” simfoniyası ifa olunub. Solisti latviyalı pianoçu Daumant Liepiņš olan konsert bu ölkənin “Radio 3” kanalında yayımlanıb.

Xatırladaq ki, F.İbrahimov 2019-cu ildə də Böyük Gildiya Sarayında Latviya Milli Simfonik Orkestri ilə çıxış etmişdi.

“Keçmiş nəsillərdən qalan izlər”

Aprelin 6-da YARAT Müasir İncəsənət Mərkəzinin “Artım” layihə məkanında “Keçmiş nəsillərdən qalan izlər” adlı sərgi açılacaq.

“Keçmiş nəsillərdən qalan izlər” sərgisi milli kimliyimizlə birbaşa əlaqəli olan Novruz bayramının fəlsəfəsinə işıq salır, təbiət ilə insan arasındakı əlaqəni, cəmiyyətdə gender və sosial rollar olmadan kollektiv yaşanıb göstərməyə cəhd edir.

Qeyd edək ki, sərgidə YARAT Müasir İncəsənət Məktəbinin tələbələrindən əl işləri nümayiş olunacaq. Sərgi 10 gün davam edəcək.

Rus Dram Teatrında uşaqlar üçün tamaşa

Aprelin 1-də Səməd Vurğun adına Azərbaycan Dövlət Akademik Rus Dram Teatrının səhnəsində balaca tamaşaçılar üçün “Ələddin, şahzadə Jasmin və səhrli çırağ cininin sərgüzəştləri” adlı tamaşa növbəti dəfə nümayiş olunacaq.

Teatrın mətbuat xidmətindən verilən məlumata görə, tamaşanın bədii rəhbəri Xalq artisti Aleksandr Şarovski, rejissor və xoreoqrafı Rauliya Turkkandır. Səhnə tərtibatçısı Əməkdar mədəniyyət işçisi Aleksandr Fyodorov, geyim üzrə rəssam Əməkdar mədəniyyət işçisi Olqa Abbasova, musiqi tərtibatçısı Əməkdar mədəniyyət işçisi Vladimir Neverovdur.

Tamaşanın premyerası 2019-cu il dekabrın 28-də olub.

“Adamın adamı” Musiqili Teatrın səhnəsinə qaydır

Azərbaycan Dövlət Akademik Musiqili Teatrında Xalq yazıçısı Anarın “Adamın adamı” pyesinin yeni quruluşda tamaşası hazırlanır.

İlk məşqdə teatrın direktoru Əməkdar incəsənət xadimi Əliqismət Lalayev səhnə əsəri barədə yaradıcı heyətlə fikir mübadiləsi aparıb. Qeyd olunub ki, 2005-2011-ci illərdə mərhum rejissor Faiq Zöhrabovun quruluşunda teatrın repertuarında yer alan musiqili tamaşa (bəstəkar Xalq artisti Vəlif Adıgözəlov) rəğbətə qarşılanıb. Direktor yeni quruluşda səhnələşdirilən tamaşanın yaradıcı heyətinə uğurlar arzulayıb.

Qeyd edək ki, səhnə əsərinin quruluşçu rejissoru Əməkdar incəsənət xadimi Əsgər Əsgərov, quruluşçu dirijoru Əməkdar incəsənət xadimi Fəxrəddin Atayev, quruluşçu rəssamı Əməkdar rəssam Nəbat Səmədova, quruluşçu baletmeysteri Əməkdar artist Nigar Şahmurova, xormeysteri Əməkdar artist Vəqif Məstanov, dirijoru Səməd Süleymanlı, rejissoru Elməddin Dadaşov, konsertmeysteri Fidan Əliyeva, rejissor assistenti Tamilla Aslanovadır.

Tamaşada Xalq artistləri Fatma Mahmudova, Pərviz Məmmədrəyev, Əməkdar artistlər Ələkbər Əliyev, Əkbər Əlizadə, Çingiz Əhmədov, Şövqi Hüseynov, Almaz Ələsgərova, İqrar Salamov, aktyorlar Nicat Əli, Ülviyyə Əliyeva və başqaları iştirak edəcəklər.

Bakıda “Rusiya kinosu günləri” keçiriləcək

Bakıdakı Rusiya İnformasiya-Mədəniyyət Mərkəzinin (RİMM) dəstəyi, “ELS prodaksn” prodüser mərkəzinin təşkilatçılığı ilə 5-8 aprel tarixlərində paytaxtımızda “Rusiya kinosu günləri” keçiriləcək.

RİMM-in mətbuat xidmətindən verilən məlumata görə, kino günlərinin proqramına Rusiyada istehsal edilmiş dörd yeni tammetrajlı kinofilmin nümayişi, həmin filmlərin müzakirəsi və hər bir filmi təqdim edən bir artistlə

yaradıcılıq görüşü daxildir.

“Rusiya kinosu günləri” aprelin 5-də Nizami Kino Mərkəzində “On bir susqun kişi” filminin (rejissor Aleksey Pimanovun filmini teatr və kino aktyoru Pavel Kraynov təqdim edəcək) nümayişi ilə başlayacaq.

Aprelin 6-da Beynəlxalq Muğam Mərkəzində “Suvorov: böyük səyahət” filmi (rejissor Boris Çertkovun filmini Rusiyanın Xalq artisti, Yevgeni Vaxtanqov adına Dövlət Akademik Teatrının aktrisası Yuliya Rutberq təqdim edəcə

ck) göstəriləcək. Həmin gün rejissor Qleb Orlovun “Libereya: xəzinə ovçuları” filmi də nümayiş etdiriləcək.

Aprelin 7-də Bakıdakı Rus Evində (RİMM) Rusiya Federasiyasının Xalq artisti Yuri Nazarov və aktisa Polina Neçitaylova ilə yaradıcılıq görüşü keçiriləcək.

Kino günləri aprelin 8-də “1941. Berlin üzərində qadınlar” filminin nümayiş ilə başa çatacaq. Rejissor Konstantin Buslovun filmini teatr və kino artisti Andrey Xarenko təqdim edəcək.

“Heydər Əliyev ili”

Mədəniyyətimizin böyük hamisi

Ümummilli lider Heydər Əliyev böyük siyasət-də olduğu bir qərindən artıq dövrdə, doğma xalqının taleyində tarixi rol oynamaqla bərabər, mədəni irsimizin qorunması və zənginləşdirilməsi, milli in

sənətin, ədəbiyyatın inkişafı, respublikada mədəni-maarif işinin qabaqcıl səviyyədə təşkil sahəsində də müstəsna xidmətlər göstərüb.

Heydər Əliyevin mədəniyyətə diqqət və qayğısı onun dövlət xadimi kimi fəaliyyətinin bütün mərhələlərində – sovet Azərbaycanına rəhbərlik etdiyi illərdə, Moskvada, SSRİ rəhbərliyində çalışdığı vaxtda və müstəqil Azərbaycana onillik prezidentliyi dövründə tarixin yaddaşına çoxsaylı səhifələrlə yazılıb. O, hər zaman və hər yerdə Azərbaycan mədəniyyətinin böyük hamisi olub. Bununla bağlı illərin xronikasıdan seçdiyimiz məqamları “Heydər Əliyev ili”nə töhfə olaraq diqqətinizə təqdim edirik...

İllərin xronikasıdan (20)

1979-cu il 2 oktyabr

Azərbaycan KP MK-nın Birinci katibi Heydər Əliyev respublikamızda Ukrayna incəsənəti və ədəbiyyatı günlərinin (1-10 oktyabr) iştirakçıları ilə görüş keçirib.

1979-cu il 10 oktyabr

Heydər Əliyev Azərbaycanda Ukrayna incəsənəti və ədəbiyyatı günlərinin iştirakçılarının şərfətinə verilmiş qəbulda çıxış edib.

“...*Tam əsasla demək olar ki, Azərbaycanda Ukrayna mədəniyyəti günləri çox yüksək ideya-siyasi və bədii səviyyədə keçmişdir. Bu on gündə çoxlu görüş, konsert, söhbət olmuşdur. Bu iş daha böyük təcəssümünü gələcəkdə tapacaqdır. Başqa sözlə, bu gündən Azərbaycanda və bir il bundan əvvəl Ukraynada təməli qoyulmuş nə varsa, şübhəsiz, gözəl bəhrələr verəcək...*”

Bu günlər Azərbaycan zəhmətkeşləri qarşda Ukrayna xalqının gözəl incəsənəti və onun bütün mədəniyyəti ilə geniş və kifayət qədər dolğun şəkildə tanış ola biləmişlər... Öz yaradıcılıqlarınızla, öz incəsənətinizlə siz, demək olar, hər bir evə, hər bir ailəyə daxil oldunuz, hər bir adamın qəlbinə yol tapdınız.

Bütün bunların üzərində düşünərkən döndə-döndə yaqin edirsiniz ki, incəsənət, ədəbiyyat necə də böyük bəşəri sərvətdir... Necə də sevinirsiniz ki, qardeşimiz Ukrayna xalqının belə sərvəti vardır, belə zəngin, gözəl, nıkbın incəsənəti, ədəbiyyatı vardır. İncəsənətin gücü təkəə onda deyildir ki, insanı sevindirir, ilhamlandırır, ucaldır, əməyə həvəslandırır, onun həyatını zənginləşdirir, həm də onadır ki, incəsənətin, ədəbiyyatın köməyi ilə xalqın daxili aləmini bəyrənmək, onun ezəmətinə görmək mümkün olur, xalqın əmək rəşadəti öz bədii əksini tapır.

Sizin istedadlı incəsənətiniz sayəsində bu günlərdə biz sanki bütün Ukraynanı – əzəmətli, zəngin təbiətli, füsunkar, gözəl Ukraynanı gəzdik... Sizin incəsənətin köməyi ilə biz bugünkü Ukraynanın əmək ahəngini duyduq. Ukrayna xalqının zəngin tarixi sizin yaradıcılıqlığınız vasitəsilə gözəlrimiz qarşısına canlandırdı...”

1979-cu il 20 noyabr

Heydər Əliyev Bakıda keçirilən VIII Ümumittifaq televiziya filmləri festivalının iştirakçılarını qəbul edib.

“İncəsənətin ən kütləvi növü olan kino zəhmətkeşlərin təbiiyəsində son dərəcə böyük rol oynayır. Son illərdə televiziya kino vasitələrindən geniş istifadə edilməsi... ədəbiyyat və incəsənət, jurnalistika işçilərinin yaradıcılıq fəaliyyəti üçün yeni böyük imkanlar açır.

Televiziya hamıya müyəssərdir, kütləvi informasiya və təbliğatın mühüm vasitəsi kimi onun əhəmiyyəti daha da artır... İstərdik ki, respublikanın müvəffəqiyyətləri, Azərbaycanın bütün zənginlikləri yeni ədəbiyyat və incəsənət əsərlərində layiqli təcəssümü-nü tapsın, televiziya ekranlarında daha geniş təmsil edilsin.

Azərbaycanın zəngin tarixi vardır. Biz Nizami, Nəsimi, Xaqani, Vəqif kimi tefəkkür nəhənglərinin, ədəbiyyat korifeylərinin adlarını iftixarla çəkirik. Onlar bəşər mədəniyyətinin inkişafına çox böyük töhfə vermişlər. Zaqafqazıyanın tərəqqipərvər mütəfəkkirlərindən biri Mirzə Fətəli Axundov yüksək iftixar hissi ilə xatırlayırıq. Bu gün biz Azərbaycan mədəniyyətinin bir çox başqa görkəmli nümayəndələri, Azərbaycan xalqının inkişafında çox böyük rol oynamış simalar haqqında da çox böyük məmnuniyyətlə danışırıq.

Festival iştirakçıların Azərbaycanada olması respublika haqqında onların təsəvvürünü zənginləşdirəcək, bu günlərdə aldıkları təəssürat isə televiziya və kino işçilərini yeni gözəl əsərlər yaratmağa ruhlandıracaqdır...”

1979-cu il 7 dekabr

Azərbaycan KP MK-da Azərbaycan Arxitektolar İttifaqının XII qurultayında seçilmiş rəyasət heyətinin üzvləri və müttəfiq respublikaların qurultayda iştirak etmiş nümayəndələri ilə görüş keçirilib. Görüşdə çıxış edən Heydər Əliyev arxitektolar qarşısında duran vəzifələrdən söz açıb.

“Belə bir cəhət bizi sevindirir ki, arxitektourlarımız həyatla, respublikanın inkişafını müəyyən edən yüksək sürətlə ayaqlaşır, Azərbaycanın müvəffəqiyyətlərinə layiqincə kömək edirlər. Arxitektura layihələrinin, onların hazırlanmasının və icrasının keyfiyyətini yüksəltmək lazımdır.

Nail olmaq lazımdır ki, tikilən hər binanın özünün fərqləndirici arxitektura görkəmi olsun, xüsusən şəhərlərin mərkəzi küçələrində və meydanlarında tikinti zamanı birtipli layihələrdən istifadə olunması minimuma endirilsin. Bu zaman milli arxitektura formalarından geniş istifadə edilməli, onlar müasir üsullarla bacarıqla əlaqələndirilməlidir. Milli və beynəlmiləl xüsusiyyətlərin üzü sintezinə nail olmaq lazımdır. Məhz belə bir işin nəticəsində yeni formalar və vasitələr yaranması mümkün olacaqdır. Tikilən binaların eksteryerlərində və interyerlərində naxışlardan istifadə olunmalıdır. Naxışlar Azərbaycan milli arxitekturasının səciyyəvi elementidir. Təəssüf ki, bizdə naxışvurma ustaları, daş və ağac üzərində naxış açanlar yoxdur. Biz Azərbaycanın bu qədim sənətini dirçəltməliyik. Həmin səhədə kadrılar hazırlanması üçün xüsusi məktəblər yaradılmalıdır. Arxitektourların, rəssamların, heykəltəraşların yaradıcı əməkdaşlığı daimi və səmərəli xarakter daşmalıdır...”

1979-cu il 14 dekabr

Ədəbiyyat sahəsində uzun illər səmərəli işinə görə və anadan olmasının 70 illiyi ilə əlaqədar olaraq yazıçı Cahangir Gözəlov Azərbaycan SSR Ali Soveti Rəyasət Heyətinin Fəxri fərmanı ilə təltif edilib.

Hazırladı: V.Orxan
(davamı var)

Yazıçı-publisist Nəmət Veysəlli dünyasını dəyişib

Tanınmış yazıçı-publisist, Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin üzvü Nəmət Veysəlli martın 25-də, 82 yaşında vəfat edib.

Nəmət Bayramalı oğlu Vey-səlli 1941-ci il martın 21-də Füzuli rayonunun Yuxarı Veysəlli kəndində anadan olub. 1971-ci ildə Azərbaycan Dövlət Universitetinin (indiki BDU) Jurnalistika fakültəsini bitirib.

Azərbaycan Dövlət Televiziya və Radio Verilişləri Komitəsində, Azərbaycan Yazıçılar Birliyində,

“Azərbaycan”, “Ulduz” jurnalları, “Qobustan” incəsənət toplusu redaksiyalarında çalışıb. “Azərbaycan Ordusu” qəzetinin cəbhə bölgələrində xüsusi müxbiri (1993-1996) kimi fəaliyyət göstərib. 2001–2006-cı illərdə “Mədəniyyət” qəzetinin, 2007–2008-ci illərdə “Qarabağın səsi” qəzetinin baş redaktoru olub.

“Səhrkar səslər, əfsanəvi rənglər”, “Sular qovuşan yerdə”, “Sənsiz keçən illər”, “Piyadaların döyüşü”, “Mənim müharibəm”, “Geriye yol varmı” və s. bədii-publisistik kitabların müəllifidir.

Dövrü mətbuatda mütəmadi olaraq yazılarla çıxış edib. Müsahibələrinin birində (“Ədalət” qəzeti, 27.10.2021) Vətən müharibəsindəki Zəfərdən sonra doğma yurda qayıtmaq arzusundan bəhs edərkən demişdi: “Artıq 80-i haqlamışam... Sadəcə, birce istəyim var. Kəndimdəki həmin yerdə atamın, anamın ruhu dolayan o ünvanda öz bünövrəmin üstündə gücüm çatan bir ev tikim. Daşı da özümdən, qumu da özümdən, hətta fəhləliyi də özüm edərdəm. Bakıda müəyyən şəraitim var, amma yaşımın bu çağında ora qayıtmaq, o evin tağbəndində oturub xəyala dalmaq, o evin pəncərəsindən ətrafa baxmaq ən şirin arzularımdandır... Kəsilən ağaclarımızın yerinə ağac da əke bilərəm. Təki Yuxarı Veysəllidə, öz daşımın üstündə oturum...”.

Allah rəhmət eləsin.

Əməkdar mədəniyyət işçisi Oqtay Əliyev vəfat edib

Azərbaycan mədəniyyətinə itki üz verib. Əməkdar mədəniyyət işçisi, rejissor, prodüser Oqtay Əliyev 22 mart 2023-cü ildə avtomobil qəzasında vəfat edib.

Oqtay Vidadi oğlu Əliyev 19 iyun 1968-ci ildə İrəvan şəhərində Xalq artistləri Vidadi Əliyev və Elmira İsmayilovanın ailəsində anadan olub. 1987-1992-ci illərdə Azərbaycan Dövlət İncəsənət İnstitutunun (indiki ADMIU) Kino və dram rejissoru fakültəsində təhsil alıb.

Cəfər Cəbbarlı adına İrəvan Dövlət Azərbaycan Dram Teatrında rejissor köməkçisi (1983-1985) işləyib. Bakı Şəhər Mədəniyyət İdarəsində rejissor (1989-1994) vəzifəsində çalışıb. 1993-cü ildə Azərbaycan Televiziyasında “Virtuoz” adlı layihənin prodüseri olub. 1998-ci ildən özünün təsis etdiyi “SOY” prodakşn şirkətinə rəhbərlik edib, bir çox layihələr həyata keçirib.

“Əməkdar mədəniyyət işçisi” fəxri adına (2020), “Humay” milli mükafatına və s. təltiflərə layiq görülüb.

Allah rəhmət eləsin.

Parisdə “Əsli və Kərəm” və “Aşıq Qərib” dastanlarının əlyazmaları aşkarlanıb

AMEA-nın Məhəmməd Füzuli adına Əlyazmalar İnstitutunun icraçı direktoru filologiya elmləri doktoru Paşa Kərimov Paris Milli Kitabxanasından “Əsli və Kərəm” (“Həyəti-Kərəm” adı ilə) və “Aşıq Qərib” (“Aşıq Qərib və Şahsənəm xanım” adı ilə) dastanlarımızın XIX əsrdə ərəb qrafikası ilə yazıya alınmış variantlarının surətlərini əldə edib. Bu barədə AMEA-dan məlumat verilib.

“Həyəti-Kərəm” adlı birinci əsər 157 səhifədən ibarətdir. 1850-ci ildə nəstəliq xətti ilə köçürüldü. Hədisələr Bakı nəşrlərindən fərqli olaraq İsfahanda deyil, Şirazda çəryan edir.

İkinci əlyazma “Aşıq Qərib” dastanının ən qədim nüsxəsidir. 1838-1839-cu illərdə nəstəliq xətti ilə köçürüldü. 65 səhifəlik əlyazmanın nəzm hissəsi əsasən qoşmalardan ibarətdir.

“Azərbaycanın sənədli kino salnaməsi”ndə Yalçın Əfəndiyevin yaradıcılığına baxış

Xəbər verdiyimiz kimi, Azərbaycan kinosunun 125 illiyi və “Azərbaycanfilm” kinostudiyasının 100 illiyi münasibətilə Dövlət Film Fondunda “Azərbaycanın sənədli kino salnaməsi” adlı silsilə retrospektiv baxış keçirilir.

Növbəti retrospektiv baxış Xalq artisti, kinorejissor Yalçın Əfəndiyevin (1937-2019) yaradıcılığına həsr olunub.

Dövlət Film Fondunun direktoru Əməkdar incəsənət xadimi Cəmil Quliyev tədbiri açaraq Yalçın Əfəndiyevin Azərbaycan kinosunda, xüsusilə də sənədli kino sahəsində xidmətlərindən danışdı.

Sonra rejissorun “Bakı haqqında 10 dəqiqə” və “Nə yaxşı ki, dünyada Səməd Vurğun var” sənədli filmləri nümayiş olunub.

Nümayişdən sonra Yalçın Əfəndiyevin ailə üzvləri adından oğlu İbrahim Əfəndiyev çıxış edərək xatirə gecəsinin təşkilinə görə Dövlət Film Fondunun kollektivinə təşəkkürünü bildirib.

6 yaddaş

Səməd Vurğunun anadan olmasının 117-ci ildönümünü qeyd olunub

Martın 21-də XX əsr Azərbaycan ədəbiyyatının ən parlaq simalarından biri, Xalq şairi Səməd Vurğunun (1906-1956) anadan olmasının 117-ci ildönümü tamam oldu. Böyük ədibin xatirəsi doğma ocağında yad olundu.

Səməd Vurğunun Ev-Muzeyinin direktoru – şairin nəticəsi, tanınmış pianoçu Vurğun Vəkilov tədbir iştirakçılarını salamlayaraq mədəniyyət ocağı haqqında qısa məlumat verdi. Diqqətə çatdırdı ki, ev-muzeyi Ümummilli lider Heydər Əliyevin təşəbbüsü və göstərişi ilə 1974-cü ildə təşkil edilib. 1975-ci il oktyabrın 6-da muzeyin təntənəli açılışı olub. Muzeyin zəngin fondunda Səməd Vurğunun həyat və yaradıcılığına aid dəyərli eksponatlar qorunub saxlanılır.

“Qazax” Xeyriyyə İctimai Birliyinin sədri professor İlham Pirməmmədov şairin Azərbaycan ədəbiyyatı tarixində xidmətlərindən danışdı. Bildirdi ki, Səməd Vurğunun yaradıcılığı Azərbaycan xalqının tarixi, mədəniyyəti və azərbaycançılıq məfkurəsi ilə sıx bağlıdır. Ümummilli lider Heydər Əliyev böyük şairin yaradıcılığına həmişə önəm verib. Onun “Azərbaycan” şeirinin misralarını yüksək kürsüdən xüsusi şövqlə söyləyib.

Əməkdar incəsənət xadimi, ədəbiyyatşünas İntiqam Qasımzadə qeyd etdi ki,

Səməd Vurğun xalqımızın zəngin söz xəzinəsindən məharətlə bəhrələnərək XX əsr Azərbaycan poeziyasına xüsusi çalarlar gətirib. O, eyni zamanda görkəmli dramaturq olub. Uzun illər teatr səhnələrində oynanılan “Vaqif” dramı tamaşaçıların böyük rəğbətini qazanıb.

Yazıçı-publisist Məti Osmanoğlu, Dövlət İdarəçilik Akademiyasının müəllimi Murad Həsənxanlı və başqaları çıxış edərək Səməd Vurğunun yaşadığı dövrə bağlı, eləcə də tarixi mövzularda yazdığı əsərlər haqqında söz açdılar. Qeyd olundu ki, ədəbiyyatımızın şəriyyəti və əhəngini dərinlənə du-

yan şair ədəbiyyatla xalq arasında qırılmaz bağlılıq yaradıb.

Çıxışlardan sonra təqdim edilən bədii proqramda Sevdə İbrahimovanın “Bir diyarın eşşinə” (söz: Səməd Vurğun) mahnısı (vokal: Əməkdar artist İlham Nəzərov), Səid Rüstəmovun “Getmə, getmə, gəl!” (caz-pianoçu Nicat Aslanov), Azər Dadaşovun “El bilir ki, sən mənimsən!” (violin: Ümidə Abbasova) əsərləri, Qara Qarayevin “İnsan məskən salır” kinofilminə yazdığı musiqi (piano: Vurğun Vəkilov) səsləndirildi, qiraətçilər şairin şeirlərini oxudular.

S.Fərəcov

Sənətsünas Məmmədağa Tərланovun yaradıcılığı

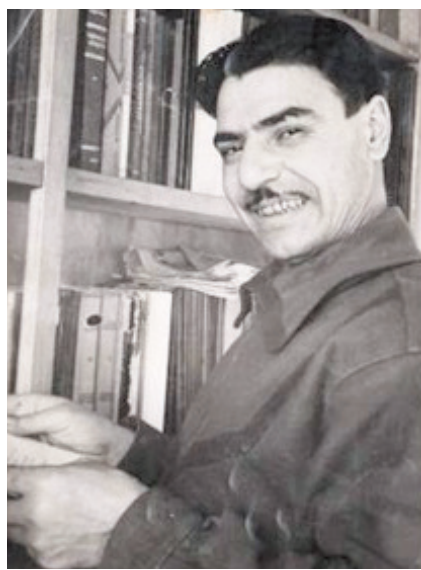
Azərbaycanda təsviri sənət sahəsinin tədqiqi, tədrisi və təbliği istiqamətində onun mühüm xidmətləri olub. Uzunmüddətli elmi, pedaqoji və ictimai fəaliyyəti ilə ölkəmizdə təsviri sənət üzrə elmi biliklərin formalaşmasına, sənətsünas mütəxəssislərin yetişməsinə töhfələr verib. Sənətsünaslıq elmləri namizədi, professor Məmmədağa Əlibaba oğlu Tərланov (16.3.1918 – 9.12.1988) anadan olmasının 105 illiyi münasibətilə yad edirik.

Məmmədağa Tərланov Bakının Novxanı kəndində anadan olub. 1938-ci ildə Ə.Əzimzadə adına Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Məktəbini bitirib, 1941-1945-ci illər müharibəsində iştirak edib. 1945-ci ildə müharibədə yaralandıqdan sonra Bakıya qayıdıb. Həmin ildən indiki Azərbaycan Milli İncəsənət Muzeyində elmi katib vəzifəsində işləməyə başlayıb. Ali təhsilini İ.Repin adına Sankt-Peterburq Boyakarlıq, Heykəltəraşlıq və Memarlıq İnstitutunda (1947-1951) alıb.

Sənətsünas alim həmçinin Azərbaycan Rəssamlar İttifaqının məsul katibi (1946-1952) və sədri (1952-1962) vəzifələrində çalışıb. 1960-cı ildən Ə.Əzimzadə adına Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Məktəbində müəllim işləyib, 1963-cü ildə indiki Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetində Rəssamlıq kafedrası təşkil olunanad orada pedaqoji fəaliyyətini davam etdirib. Sonralar bu təhsil ocağında prorektor vəzifəsində (1973-1982) işləyib, ömrünün son illərində Təsviri sənət nəzəriyyəsi kafedrasının müdiri olub. Sənətsünasın elmi və pedaqoji fəaliyyəti yüksək qiymətləndirilib, professor elmi adına və “Əməkdar mədəniyyət işçisi” fəxri” adına layiq görülüb.

1966-cı ildə “Azərbaycan sovet dekorativ-tətbiqi sənəti” mövzusunda dissertasiyanı müdafiə edərək sənətsünaslıq elmləri namizədi elmi dərəcəsi alan alimin araşdırmaları kitab, dərslik və kataloqlar şəklində nəşr olunub. Bu sırada “Azərbaycan SSR təsviri sənəti” (müştərək, Moskva, 1957), “Azərbaycan sovet heykəltəraşlığı” (müştərək, Bakı, 1958), “Azərbaycan xalq yaradıcılığı nümunələri” (müştərək, Bakı, 1959), “Azərbaycan sovet qrafikası” (müştərək, Bakı, 1963), “Azərbaycan sovet dekorativ-tətbiqi sənəti” (Bakı, 1968, rus dilində) kitablarını, “Bəhrüz Kəngərli” (Bakı, 1947, rus dilində), “Lətif Kərimov” (Moskva, 1954), “Azərbaycan xalq-dekorativ sənəti” (Moskva, 1963) və s. kataloqları qeyd etmək olar.

M.Tərланov öz elmi işində XX əsrin birinci yarısında ölkəmizdə dekorativ-tətbiqi sənət ənənələrinin ayrı-ayrı sahələrinin (xalçaçılıq, ağacoyma, xətəməkarlıq, keramika, metal işləmə) inkişaf xüsusiyyətləri və mövcud vəziyyətini əhatəli və elmi şəkil-də tədqiq edib. Sənətsünaslıq namizədi, xalçaşünas alim Nəcibə Abdullayeva onun elmi işi haqqında yazır: “Bu elmi iş xalq sənətinin çoxsaylı mürəkkəb

sahələrinin üzə çıxarılmasının, onların həqiqi elmi dəyərinin verilməsinin, həmçinin bu sahələr üzrə professional sənət yolunda təşəkkülünün imkanlarını əsaslandıraraq uzunmüddətli elmi axtarışların nəticəsi idi”.

Sənətsünas alim eyni zamanda Xalq rəssamları Lətif Kərimov, Elmira Şahtaxtinskaya, Oqtay Şixəliyev və Cahangir Rüstəmov haqqında monoqrafiyaların müəllifidir. Yetişdirdiyi çoxsaylı tələbələr içerisində bu gün sənətsünaslıq elminə və rəssamlıq sənətində uğurlar qazananlar çoxdur.

Xalq rəssamı Mikayıl Abdullayev “Unuda bilmərik...” başlıqlı məqaləsində sənətsünas haqqında xoş xatirələrini bölüşərək yazır: “Yəqin çoxları bilmir ki, Azərbaycan təbiətinin nəğməkarı Səttar Bəhlulzadə məhz Məmmədağa Tərланovun böyük inad və fəaliyyəti, xeyirxahlığı ilə

mənzərə ustası kimi meydana çıxdı. Həyatın bütün həqiqətlərini yalnız faktlar təsdiq edir. Ona görə də hər şeyin düzünü deyib, düzünü yazmalıyıq: əgər 43 yaşlı Səttar 1952-ci ildə vəfat etmiş olsaydı, o zaman müasir Azərbaycan rəssamlığında S.Bəhlulzadədən bir rəssam kimi tutarlı bir iz də qalmazdı. Məhz M.Tərланov onu yaxın bir dost kimi ayıldı başa saldı ki, “Sən gəl papağını qoy qabağına fikirleş! Çünki bu nəhəng ölçülü “Mir Cəfər Bağirov neftçilər arasında” və ya “26-ların gülənlənməsi...”, nə bilim “Salyut”... Sən gəl bunları at getsin...”. Maral Rəhmənzadə – Səttarın uşaqlıq yoldaşı, dostu da Tərланova haqq verərək əlavə etdi: Səttar! Gəl get Qubaya. Orada bizim qohumlarımız yaşayır. Get biraşa onların evinə, mən onlarla danışaram...”.

Bu fikirlərini qeyd edən M.Abdullayev bildirir ki, S.Bəhlulzadəni mənzərə janrında əsərlər yaratmağa M.Tərланov sövq etmişdi...

Bu il görkəmli sənətsünasın anadan olmasının 105 illiyi, eyni zamanda dünyadan köçməsinin 35-ci ildönümüdür. Məmmədağa Tərланovun müəllifi olduğu monoqrafiya və kitablar, kataloqlara yazdığı mətnlər tədqiqatçılar və sənətsevarlər tərəfindən istifadə edildikcə və nəzərdən keçirildikcə onun özü də yad ediləcək, xatırlana-caq...

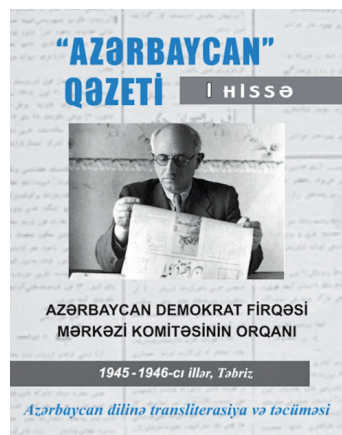
Əsəd Quliyev
sənətsünas

Cənubi Azərbaycanın “Azərbaycan” ı kitab halında

1945-1946-cı illərdə Təbrizdə nəşr edilmiş Azərbaycan Demokratik Fırqəsi Mərkəzi Komitəsinin orqanı – “Azərbaycan” qəzetinin bütün saylarının tərcümə və transliterasiyası kitab halında çapa hazırlanır. AMEA-nın akademik Ziya Bünyadov adına Şərqşünaslıq İnstitutunda ərəşə gətirilən kitabın 1-ci hissəsi çapdan çıxıb.

Cənubi Azərbaycan Seyid Cəfər Pişəverinin rəhbərliyi ilə milli-demokratik hərəkatının mətbu tribunası olan “Azərbaycan” qəzetinin ilk sayı 1945-ci il 5 sentyabr tarixində işıq üzü görüb. Hərəkatın süqutunadək (12 dekabr 1946-cı il) qəzetin ümumilikdə 370 sayı nəşr edilib.

“Azərbaycan” qəzeti Təbrizdə cəmi bir il mövcud olmuş Azərbaycan Milli Hökumətinin ictimai, iqtisadi, siyasi və mədəni sahələr üzrə həyata keçirdiyi islahatları, soydaşlarımızın bütün İran miqyasında demokratik hüquqlar uğrunda mübarizəsini əks etdirib. Qəzet Azərbaycan xalqının milli mədəniyyətini, onun keçmiş və o dövrdəki inqilabi mübarizə tarixini öz səhifələrində işıqlandıran, onu demokratik və

azadlıqsevər mədəni bir millət kimi dünyaya tanıtıran xitabət kürsüsü olub.

Qəzetin farsca və əski əlifbada azərbaycanca mətnləri orijinal şəkildə Şərqşünaslıq İnstitutunun Cənubi Azərbaycan şöbəsinin müdiri, tarix üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Səməd Bayramzadə tərəfindən 4 hissədə çapa hazırlanıb. Birinci hissə 2017-ci, ikinci hissə isə 2018-ci ildə S.Bayramzadənin məsul redaktorluğu ilə Şərqşünaslıq İnstitutunda kitab şəklində çapdan çıxıb. Digər iki hissə də çapa hazırdır.

Daha sonra qəzetdəki məqalələrin fars dilindən Azərbaycan dilinə tərcüməsinə və Azərbaycan dilində əski əlifbada olan yazıların transliterasiyasına başlanılıb. Dördcildliyin çapdan çıxan birinci hissəsində “Azərbaycan” qəzetinin 1945-ci il 5 sentyabr – 31 dekabr tarixləri arasında nəşr olunmuş ilk 90 sayındakı məqalələrin tərcüməsi və transliterasiyası təqdim edilir. Kitabı nəşrə hazırlayan və məsul redaktor Səməd Bayramzadədir. Məqalələri Səməd Bayramzadə və Şərqşünaslıq İnstitutunun elmi işçisi Saleh Dostəliyev tərcümə və transliterasiya ediblər. Kitabın ikinci hissəsi də çapa hazırdır.

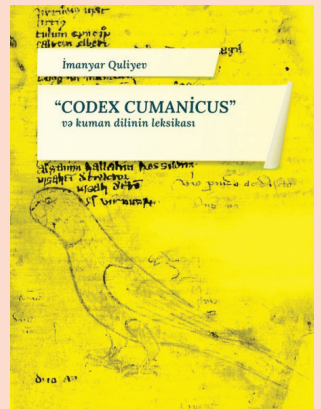
Qıpçaq abidəsi haqqında ilk monoqrafiya

AMEA Nəsimi adına Dilçilik İnstitutunun Türk dilləri şöbəsinin elmi işçisi filologiya üzrə fəlsəfə doktoru İmənqar Quliyevin “Codex Cumanicus” və kuman dilinin leksikası” monoqrafiyası çap olunub.

İnstitutdan bildirilib ki, monoqrafiya XIII-XIV əsrlərdə Kırım bölgəsində italyanlar tərəfindən latın əlifbasında tərtib edilmiş “Codex Cumanicus” lüğətinin kuman (qıpçaq) leksikasının tədqiqinə həsr olunub. O dövrün nadir və həcmli lüğətlərindən olan “Codex Cumanicus” qıpçaq türklərinin dili ilə yanaşı, mədəni və məişət həyatını öyrənmək üçün də qiymətli material ehtiva edir.

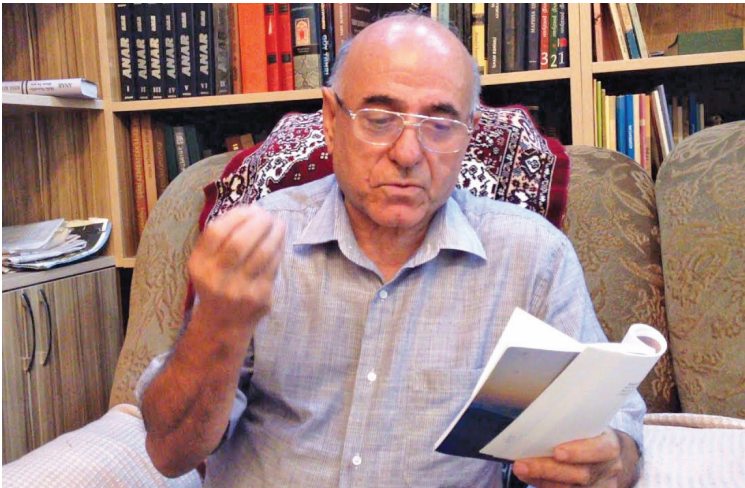
Kitabda lüğətin dilində işləmiş leksik vahidlər tarixi dilçilik prizmasından təhlil edilir, alınma sözlərin qıpçaq dilinə keçdiyi dövrlərə və dilə gəlmə səbəblərinə toxunulur. Həmçinin kuman lüğətinin tematik bölgüsü verilir, dini leksika, dini mənə yüklənmiş milli sözlər, kumanların məişət həyatında xəzərlərini izləri, qədim türk inanclarının dilə qalıqları kimi məsələlər tədqiqatə cəlb edilib. Ölkəmizdə bu sahədə ilk sistemli elmi araşdırma hesab edilən monoqrafiyanın elmi redaktorları professorlar Nadir Məmmədli və İsmayıl Kazımovdur.

Monoqrafiya görkəmli türkoloq, mərhum professor Məmmədli Novruzovun xatirəsinə ithaf olunub.

Milliliyi ilə sevilən yazıçı

Mövlud Süleymanlı: “Milli olmaq həm də güclü və şərəfli olmaq deməkdir”

kimi hay bilirdi. Onlara erməni deyəndə əsəbləşirdi. Mən ham, mənə erməni deməyin deyirdilər. Bütün bunlar gözümüz qarşısında baş verib. Vaxt gəldi, erməni adını da qəbul elədilər... Amma indi adın elə bir əhəmiyyəti yoxdur. Necə adlandırılmasından asılı olmayaraq xisətləri eyni olub.

– *Hər bir qələm əhli dünyada tanınmış yazıçı və şairlərin əsərlərini mütaliə edir, görür, götürür, bəzən də bəhrələnir. Ancaq bu, bəzən birmənalı qarşılanmır. Deyirlər ki, bəs filan əsərdəki fikir-ideya filan əsərdən götürülüb. Heç yaradıcılıq yollarında belə bir halla qarşılaşdınız mı?*

– Olub. Hələ tələbə ikən, 1966-cı ildə yay tətilində işləmək üçün Rusiyaya, Ural tərəflərə getdim. Əmioğlularım orda

tikintidə işləyirdilər. Birinci dəfə idi Ural çayını görürdüm. Dağlar, təpələr mənə çox tanış gəlirdi. Deyim ki, hər şey sanki doğma görürüdü. Hətta Taşqaz deyilən yamadda çoxlu çiylək də gördüm... Beləcə, təsadüfən mənə bu doğmalıqdan “Köç” romanını yazmaq fikri yarandı. Əsər çap olandan sonra yazdılar ki, bəs romanda Qabriel Qarsiya Markesin “Yüz ilin tənalığı”nın təsiri hiss olunur. Amma mən “Köç”ü yazanda o əsəri oxumamışdım.

– *Vaxtilə ədəbi aləmdə millətçi kimi də təqdim edilmisiz. Bu mövqeyinizin əsərlərinizin dünyəvi çapına çıxmasına mane olduğu da deyilir...*

– Amma o deyilənlərlə razılaşmamışam. Əsərlərimdə mənsu olduğu xalqa, millətə yüksək dəyər vermək heç də millətçilik

deyil. Milli olmaq həm də güclü və şərəfli olmaq deməkdir. Eyni zamanda əsərim xarici dilə də tərcümə edilib. Onu da deyim ki, hər bir yazıçı öncəlik olaraq öz vətəninə böyüküdü.

– *Bildiyimə görə, “Şeytan” povestinin motivləri əsasında film çəkmək istəyiblər. Rejissorlar sonra bu fikirdən daşınıblar. Nədən?*

– Düzdür, “Şeytan” povesti ilə kinorejissorlar maraqlanıblar. Nədən çəkmədiklərinə mən də bilmirəm. Onu da deyim ki, bu əsəri yazanda kino üçün nəzərdə tutmamışdım. Amma “Azerbaycanfilm” kinostudiyasının ssenari kursunda olarkən yazdığım “Noxtalı adam”, eləcə də “Dağlarda şeytan”, “Toy-toy oyunu”, “Köç” romanı əsasında kino ssenarilərim var. “Bəyin oğurlanması” filmi də elə mənəm “Toy-toy oyunu” ssenarim əsasında çəkilib. Amma mənim yazdıqlarımdan orda birçə Xalq artisti Arif Quliyevin dilindən deyilən “Salam, sağ ol” qalıb.

– *Yaradıcılığa şeirlə başlamı-sız. Ədəbiyyata “Bir ünvan” adlı şeir kitabı ilə gəlmisiniz. İndi necə, şeir yazırsınız?*

– Yox, şeir yazmıram. Ürəyim istəsə, könlümdən keçsə də, yazmıram. Hərdən ötüb keçənləri – yazdıqlarımı yada salır və öz-özümə pıçıldayıram.

Savalan Fərcöv

Şux notlarla ilahi gücün təfsiri

Rəssam üçün yaradıcılıq yolu sonsuz, daimi axtarışlar deməkdir. Individual işə hər zaman rəssam üçün ön planda olmalıdır. Gördüklərini, hiss etdiklərini tabluya köçürə-köçürə, ruhunun ifadəsində rəngləri naxışa çevirməklə rəssam öz bədii duyğuları ilə izləyicilərinin qəlbinə fəth edə bilir. Belə rəssamlardan biri də Asim Rəsulovdur. Onun əsərlərinə nəzər saldıqca yaradıcı insan dünyasının dəyişən fantaziya və hisslərlə zənginliyinin bir daha şahidi olurdu. Rənglərin müxtəlifliyi rəssamın qəlbinə, onun dünyasına açılan pəncərədir desək, heç də yanılmırıq.

Asim Rəsul oğlu Səmədov (Asim Rəsulovlu) 3 mart 1955-ci ildə Şəki şəhərində dünyaya gəlib. Uşaqlıqdan təsviri sənətə olan marağı onu bu sahədə təhsil almaq üçün Əzim Əzimzadə adına Bakı Rəssamlıq Məktəbinə (1971-1975) aparır. Burada dövrün tanınmış rəssamları Gennadi Brijyatyuk, Murad Əşrəf, Kamal Əhməd və Mir-cavad Mircaavadovun yaradıcılığından yaxşı mənada təsirlənir. Daha sonra ali təhsilini Belarus Dövlət Teatr-İncəsənət İnstitutunun Monumental rəssamlıq şöbəsində (1975–1980) alan Asim Rəsulovlu hələ tələbə ikən öz fərqli yaradıcılıq yolu ilə diqqət çəkirdi.

1987-ci ildə Tokioda müasir incəsənət mövzusunda keçirilən sovet-yapon sergisində Asim Rəsulovlu “Böyük dəniz” əsəri ilə iştirak edir və qızıl medalla mükafatlandırılır. 1978-ci ildən müxtəlif sərgilərə qatılan rəssamın ilk fərdi sərgisi Parisdə Aleksandr Qalereyasında (1991) olub. İlk fərdi sərgisində özü şəxsən iştirak edə bilməyən rəssamın əsərləri böyük maraqla qarşılanır. Bunun ardınca Nyu-Yorkda ABŞ-SSRİ

Professional dərs almasa da, fleytada ifa etməyi bacaran Asim Rəsulovlu musiqi ilə rəssamlığın sintezini bir araya gətirən silsilə əsərlər də yaradıb. Rəssamın kompozisiyalarındakı fiqurların musiqi ilə vəhdəti tabluya romantika, gözəllik və lirika bəxş edir. Dünyaca məşhur olan italyan rəssam Mikelancelo deyirdi ki, yaxşı rəsm musiqidir, melodiyadır. Asim Rəsulovlunun “Fleytanın aurası” əsərindən də zövqlü bir melo-

diya duyulur. Fleytanın səsi adətən şəffaf və güclü olur. Bu kompozisiyada da müəllifin duyğu və düşüncələri şəffaf, güclü şəkildə təsvir edilib. Usta sənətkar ruhu, daxili aləmi ilə sənəti arasında körpü kimi musiqini seçərək öz estetik zövqünü izləyicilərə təqdim edir.

Rəssamın dəfələrlə müraciət etdiyi mövzular arasında xüsusilə seçilən, iki dünyanı özündə ehtiva edən “Keçid” əsəri onun yaradıcılığının bədii-fəlsəfi tərəfini izləyicilərə təqdim edir. İlk baxışdan iki yolayrıcını izləyicilərə xatırladan əsərdə cənnət və cəhənnəmə açılan qapalı qapı təsvirini görürük. Hər iki qapının arasında xeyli məsafə var. Şux, tünd, parlaq rənglərin intensiv şəkildə işləndiyi bu tabloda rəssam bəşəriyyətə belə bir sual ünvanlayır: cənnətə getmək istəyirsən, yoxsa cəhənnəmə? Seçimi tamaşaçıya həvalə edən rəssam bəlkə də insanlara şüurlu mesaj ötürməkdədir.

Sənətkar ruhunun ən qanadlı çağında təşrif buyuran ilahi bir pıçıltı, yeni ilham pərisi yaradıcı adamların düşüncə axarına təsir edir. Asim Rəsulovlu isə bu ilahi ovqatı öz individual üslubu ilə tamamlayaraq kətana köçürür. Təbii gəlməsi bir sənətkar üçün yeni bir yolun başlanğıcı, yeni bir müəmmənin kəşfi demək, bəlkə də ilahi bir pay qədər dəyərlidir. Bədii hisslərdən doğan enerjinin tünd çalarlı inikası Asim Rəsulovlunun kompozisiya düzümü ilə bütünleşib. Abstrakt üslubda həll olunan “Sənətkar və ilham pərisi” əsəri forma orijinallığı ilə sənət əsərinin ən mühüm xüsusiyyətlərindən biridir.

Rəssamın bəzi əsərləri Moskvada – Tret-yakov Qalereyasında və Rusiya Rəssamlar İttifaqında, Parisdəki Aleksandr Qalereyasında, eləcə də İlayda İncəsənət Qalereyasında və Orkun Ozan İncəsənət Qalereyasında (Türkiyə), Martin Lüter Kinq Kitabxanasında (Nyu-York), başqa xarici qalereyalarda və şəxsi kolleksiyalarda saxlanılır.

Hazırda Türkiyədə yaşayan Asim Rəsulovlu bir müddət Akdeniz Universitetində (1999-2005) müəllim kimi fəaliyyət göstər-məklə öz bilik və bacarıqlarını tələbələrə həvəslə tədris edib. Vətəninə xaricdə layiqincə təmsil edən rəssama sənət yolunda uğurlar arzulayırıq.

Könül Vəliyeva
Azərbaycan Dövlət Rəsm Qalereyasının
kiçik elmi işçisi

Xatirə təqvim

24-30 mart

Azərbaycan

24 mart 1872 – Yazıçı, dramaturq, publisist, Əməkdar incəsənət xadimi Məmməd Səid Hacıqası oğlu Ordubadi (1872 – 1.5.1950) Naxçıvanın Ordubad şəhərində doğulub. “Dumanlı Təbriz”, “Qılınc və qələm”, “Döyüşən şəhər”, “Gizli Bakı” romanları ilə Azərbaycan ədəbiyyatında tarixi roman janrının banisi sayılır.

24 mart 1927 – Teatr rejissoru, Əməkdar incəsənət xadimi Məbud İbrahim oğlu İsmayılzadə (1927 – 17.9.2004) Zərdab rayonunda doğulub. Lənkəran Dram Teatrının ilk bədii rəhbəri və direktoru (1973-1981) olub.

24 mart 1938 – Xalq artisti, görkəmli teatr və kino aktyoru Həsənağa Səttar oğlu Turabov (1938 – 23.2.2003) anadan olub. 1960-cı ildən Akademik Dram Teatrında çalışıb, teatr rəhbərlik (1987-2001) edib. “Yədi oğul istəmə”, “Babək”, “Qəm pəncərəsi” və s. filmlərdə yaddaqalan obrazlar yaradıb, “Qanlı zəmi” (“Atları yəhərləyin”) filminə quruluş verib.

25 mart 1897 – Teatrşünas, publisist, Əməkdar mədəniyyət işçisi Qulam Məmməd oğlu Məmmədli (1897 – 18.11.1994) Təbrizdə doğulub. “Azərbaycan teatrının salnaməsi”ni yazıb.

25 mart 1905 – Əməkdar artist Heydər Məşədi Aslan oğlu Şəmsizadə (1905-1981) Şuşada doğulub. Aşqabadda (Türkmənistan) “Arşın mal alan”ı səhnəyə qoyub, Ağdam teatrının baş rejissoru olub.

25 mart 1907 – Şair Almas İldırım (İldırım Əbdülməhəmməd oğlu Almaszadə; 1907 – 14.1.1952) Bakıda doğulub. İstiqlal və millətçilik ruhlu şeirlərinə görə 1930-cu ildə Türkmənistanə sürgün edilib. 1933-cü ildə İrana, oradan da Türkiyəyə mühacirət edib. Elazığda vəfat edib.

25 mart 1933 – Şair, dramaturq Rufət Zülfüqar oğlu Əhmədzadə (1933 –15.12.1988) Bakıda anadan olub. “Bildirçinin baylıyı”, “Zarafatsız zarafat”, “Sonuncu məhəbbət” və s. komediyaların, satirik şeirlərin müəllifidir.

26 mart 1893 – Opera müğənnisi, Xalq artisti Fatma Səttar qızı Muxtarova (1893 – 19.10.1972) Cənubi Azərbaycanın Urmiya şəhərində doğulub. 1938-ci ildən Azərbaycan Dövlət Opera və Balet Teatrının solisti olub.

26 mart 1902 – Əməkdar artist, xanəndə Yavər Əli qızı Kələntərli (1902 – 5.2.1979) Şamaxıda anadan olub.

26 mart 1910 – Görkəmli aktyor, SSRİ Xalq artisti Ələsgər Hacıqası oğlu Ələkbərov; 1910 – 31.1.1963) anadan olub. 1933-cü ildən Akademik Milli Dram Teatrında fəaliyyət göstərmiş. Filmlərdə (“Fətəli xan”, “Qara daşlar”, “Səhər”, “Böyük dayaq” və s.) unudulmaz obrazlar yaradıb.

26 mart 1910 – Yazıçı-dramaturq Sabit Rəhman (Sabit Kərim oğlu Mahmudov; 1910 – 21.9.1970) Şəkiddə anadan olub. Pyslərli: “Toy”, “Xoşbəxtlər”, “Əliqulu evlənir”, “Nişanlı qız” və s. “Əhməd haradadır?”, “Ulduz” filmlərinin ssenari müəllifidir.

26 mart 1919 – Əməkdar artist Əminə Abbas qızı Nağıyeva (1919-1977) anadan olub. Akademik Milli Dram Teatrında çalışıb, filmlərə çəkilib.

26 mart 1926 – Tarixçi alim, AMEA-nın müxbir üzvü Oqtay Əbdülkərim oğlu Əfəndiyev (1926-2013) Bakıda anadan olub.

27 mart 1917 – Əməkdar artist, vokalçı (soprano) Mariya Sergeyevna Titarenko (1917 – 26.9.2002) Moskvada doğulub. Opera və Balet Teatrının solisti olub.

27 mart 1927 – Məşhur violonçel ifaçısı, dirijor, SSRİ Xalq artisti Mstislav Leopoldoviç Rostropoviç (1927 – 27.4.2007) Bakıda doğulub.

27 mart 1928 – Əməkdar mədəniyyət işçisi Hüseyn Həsən oğlu Əhmədov (1928-2016) anadan olub. Azərbaycan Dövlət Kukla Teatrının ədəbi dram hissə müdiri işləyib.

27 mart 1937 – Kino rəssamı Fikrət İbrahim oğlu Əhədov (1937 – 2.11.1994) Bakıda anadan olub. “Qərib cinlər diyarında”, “Yol əhvalatı”, “Kişi sözü” və s. filmlərə bədii tərtibat verib.

27 mart 1986 – Görkəmli aktyor Səməndər Mənsim oğlu Rzayev (2.1.1945 – 1986) vəfat edib. Akademik Milli Dram Teatrında çalışıb, filmlərdə unudulmaz obrazlar qalereyası yaradıb.

27 mart 2020 – Xalq artisti, müğənni Rauf Yusif oğlu Babayev (30.12.1937 – 2020) vəfat edib. 1960-70-ci illərdə “Qaya” kvartetinin solistlərindən biri kimi məşhurlaşmış.

28 mart 1886 – SSRİ Xalq artisti Sidiq Ruhulla (Ruhulla Fətulla oğlu Axundov; 1886 – 5.5.1959) Bakının Buzovna kəndində doğulub. Tiflisdə Azərbaycan teatrının inkişafında, Təbrizdə milli teatrın yaradılmasında xidmətlər göstərmiş. 1924-cü ildən Azərbaycan Dövlət Dram Teatrında çalışıb, filmlərdə çəkilib.

28 mart 1895 – Tanınmış ədəbiyyatşünas, tərcüməçi Əziz Şərif (Əziz Qurbanəli oğlu Şərifzadə; 1895 – 1.6.1989) Naxçıvan şəhərində doğulub.

28 mart 1896 – Əməkdar artist Əli Fətulla oğlu Şahsabahlı (1896-1973) Tiflisdə doğulub. İrəvan Dövlət Azərbaycan Dram Teatrında çalışmış.

29 mart 1938 – Əməkdar mədəniyyət işçisi Marat Mikayıl oğlu İsgəndərov (1938 – 19.6.2013) anadan olub. “Azerbaycanfilm” kinostudiyasında səs operatoru işləyib.

29 mart 1939 – Yazıçı-dramaturq Süleyman Sani Axundov (3.10.1875 – 1939) vəfat edib. Yazıcının “Qorxulu nağıllar” adı altında toplanan hekayələri Azərbaycan uşaq ədəbiyyatının klassikası sayılır.

29 mart 1946 – Əməkdar artist Nazir Kərim oğlu Əliyev (1946-1997) Lənkəranda anadan olub. Sumqayıt, Naxçıvan, Lənkəran teatrlarında çalışıb, filmlərə çəkilib.

29 mart 1951 – Əməkdar incəsənət xadimi Azad Sabir oğlu Əliyev (1951 – 30.3.2014) Bakıda doğulub. Azərbaycan Televiziyası və Radiosu Niyazi adına simfonik orkestrinin bədii rəhbəri və baş dirijoru olub.

29 mart 1924 – Şair, tərcüməçi, Dövlət mükafatı laureatı Teymur Elçin (Teymur Süleyman oğlu Əliyev; 1924 – 14.3.1992) Şuşada anadan olub. Uşaqlar üçün əsərlərin müəllifidir, rus ədəbiyyatından tərcümələr edib.

30 mart 1908 – Əməkdar incəsənət xadimi, rəssam Şamil bəy Həsən oğlu Qaziyev (1908-1980) İrəvan şəhərində doğulub. Naxçıvan Musiqili Dövlət Dram Teatrında baş rəssam olub.

30 mart 1949 – Xalq artisti, xanəndə Səfa Hüseyn oğlu Qəhrəmanov (1949 – 5.5.2008) Ağcabədi rayonunun Minaxorlu kəndində anadan olub. Muğam operalarında (“Leyli və Məcnun”da Məcnun, İbn Səlam, “Şah İsmayıl”da Şah İsmayıl və s.) çıxış edib.

Dünya

24 mart 1926 – İtalyan dramaturqu, rejissor, teatr nəzəriyyəçisi, ədəbiyyat üzrə Nobel mükafatı (1997) laureatı Dario Fo (1926 – 13.10.2016) anadan olub.

25 mart 1611 – Türk səyyahı, coğrafiyaşünas, tarixçi, şair Əvliya Çələbi (Dərviş Mehmed Zilli; 1611–1682) İstanbulda doğulub. Yaxın Şərqdən Krim, Volqaboyu və Qafqazdakı bir çox yerləri gəzərək gördüklərini qələmə alıb. 1656-cı ildə Bakıda olub. “Səyahətnamə” əsərində dövrün mühüm tarixi, mədəni, etnoqrafik mənzərəsi əks olunub.

26 mart 1911 – Amerika yazıçı-dramaturqu Tenessi Vilyams (Tennessee Williams; 1911-1983) anadan olub.

27 mart 1871 – Yəhudi əsilli alman yazıçısı Henrix (Heinrich) Mann (1871-1950) anadan olub.

28 mart 1483 – İtalyan rəssamı, memar Rafael (Raffaello Santi; 1483-1520) anadan olub.

28 mart 1868 – Rus yazıçı-dramaturqu Maksim Qorki (Aleksy Maksimoviç Peşkov; 1868 – 18.6.1936) anadan olub.

29 mart 1949 – Türk musiqiçisi, bəstəkar, müğənni Kayahan Açar (1949-2015) İzmirdə doğulub.

30 mart 1746 – İspan rəssamı Fransisko Xosə de Qoyya (Francisco Jose de Goya y Lucientes; 1746-1828) anadan olub.

30 mart 1853 – Holland rəssamı Vinsent Vilyam van Qoq (Vincent Willem van Gogh; 1853 – 29.7.1890) anadan olub.

Hazırladı: V.Orxan

Novosibirsk Filarmoniyasında Polad Bülbüloğlunun yeni əsərinin premyerası

Novosibirsk şəhərində keçirilən X Transsibir İncəsənət Festivalı çərçivəsində Azərbaycanın Rusiyadakı səfiri Xalq artisti, görkəmli müğənni və bəstəkar Polad Bülbüloğlunun "Skripka ilə orkestr üçün konsert"inin premyerası olub.

Əsər martın 23-də Novosibirsk Filarmoniyasında (A.M.Kats adına Dövlət Konsert Zalı) məşhur skripkaçı Vadim Repin və Novosibirsk Akademik Simfonik Orkestrinin (dirijor Sergey Skripka) ifasında səslənib.

Polad Bülbüloğlu bu əsəri məxsusi olaraq virtuoz skripkaçı Vadim Repin üçün bəstələyib.

Novosibirsk Filarmoniyasının mətbuat xidməti premyera öncəsi V.Repinin sözlərini sitat

gətirib: "Bu konsert bizim Poladla uzunillik dostluğumuzun nəticəsidir. Zənnimcə, o, çox açıq,

gözəl, bəzi məqamlarda harmonik gözəlməz çalarlı və məntiqli, nizamlı alınıb. Mən bu əsəri çox yüksək qiymətləndirəm və ümidvaram ki, o, planetin müxtəlif yerlərində səslənəcək".

Bu il yubileyini qeyd edən Transsibir İncəsənət Festivalı skripkaçı Vadim Repinin müəllif layihəsidir. Sayca onuncu festival 8 mart – 6 aprel tarixlərində Rusiya Federasiyası Mədəniyyət Nazirliyi, Mədəni Təşəbbüslərin Prezident Fondu və Novosibirsk Vilayəti Hökumətinin dəstəyi ilə "Mədəniyyət" milli layihəsi çərçivəsində gerçəkləşir. Festivalın konsertləri Novosibirsk, Krasnoyarsk, Barnaul, Omsk və Sibirin digər şəhərlərində təşkil edilir.

Azərbaycan xalçaları və xalça toxuculuğu ənənələri Vaşinqtonda nümayiş olunur

əvvəli səh. 1-də

"Azərxaçça" ASC Azərbaycan-da say etibarilə işçilərinin böyük hissəsini qadınlar təşkil edən, regionlarda qadınları ən çox işlə təmin edən qurumlardan biridir. Cəmiyyətin əsas məqsədlərindən biri də məhz region qadın-

larının inkişafına, onların işlə təmin olunması, sosiallaşmasına dəstək olmaqdır. Xaricdə təşkil olunan sərgilərdə də hər zaman xalçalarla yanaşı, onları toxuyan Azərbaycan qadını, regionlarda yaşayan toxucuların zəhməti də geniş şəkildə təqdim olunur.

Onu da qeyd edək ki, "Azərxaçça"nın budəfəki sərgisi kənd qadınlarının səlahiyyətlərinin artırılması məqsədilə Vaşinqtonda elan olunan "Qadın tarixi ayı"na təsadüf etdiyindən şəhər meri Mayor Bouzer 27-31 mart tarixlərini "Azərbaycan kənd qadınlarının gücləndirilməsi və səlahiyyətlərin artırılması həftəsi" elan edib. Bu, həm Azərbaycan milli-mənəvi sərvətinin dünyada tanınması, həm də "Azərxaçça" ASC-nin qazandığı növbəti uğurun göstəricisidir.

Sərginin açılışında USACC-nin icraçı direktoru Natiq Baxışov və "Azərxaçça" ASC-nin İdarə Heyətinin sədri Emin Məmmədov çıxış ediblər.

Tədbirdə 27-31 mart tarixlərinin Vaşinqtonda "Azərbaycan kənd qadınlarının gücləndirilməsi və səlahiyyətlərin artırılması həftəsi" elan olunması ilə bağlı rəsmi sənəd "Azərxaçça" nümayəndələrinə təqdim olunub.

Bir il ərzində ABŞ-nin müxtəlif ştatlarında təşkil olunacaq sərgilərdə xalçalarla yanaşı, Azərbaycan qadını, xalçaçılarımız və onların əl işləri haqqında məlumatlar və müxtəlif videoroliklər də təqdim olunacaq.

Vokalçımız Nyu-Yorkda keçirilən müsabiqədə qızıl medal qazanıb

Azərbaycan Dövlət Akademik Opera və Balet Teatrının solisti, respublika və beynəlxalq miqyaslı müsabiqələr laureatı Urfan Cəfərov Nyu-Yorkda keçirilən opera ifaçılarının vokal müsabiqəsində ("American International Vocal Competition of Opera Singers – 2023") qızıl medal qazanıb.

Beynəlxalq müsabiqəyə 67 ölkənin vokalçıları qatılıb. Urfan Cəfərov müsabiqənin qalibi kimi solo konsert üçün sertifikat alaraq dünyanın ən məşhur konsert salonlarından sayılan "Carnegie Hall"-da ifası ilə Azərbaycanı təmsil edib. Müsabiqədə bütün yaş qruplarından vokalçılar iştirak ediblər. Qeyd edək ki, bu müsabiqə eyni zamanda gənc ifaçıların nüfuzlu səhnədə solo konsertini təmin edən platformadır.

Tarantino son filmi üçün ssenarini yazıb

"Kinotənqidçi"nin çəkilişləri payızda başlayacaq

Martın 27-də 60 yaşını qeyd edən dünyaca məşhur kinorejissor, aktyor və ssenarist Kventin Tarantino (Quentin Jerome Tarantino) son filmi üçün çəkilməyə hazırlaşır.

"The Hollywood Reporter"-in məlumatına görə, Tarantino sayca 10-cu və özünün dediyinə inansa, axıncı filmi üçün ssenarisini tamamlayıb. Məlumatda bildirilir ki, "Kinotənqidçi" ("The Movie Critic") adlı ssenaridə hadisələr 1970-ci illərin sonlarında Los-Ancelesdə cərəyan edir. Filmin baş qəhrəmanı qadın olacaq. Ekran əsərinin amerikalı jurnalist və dövrünün ən nüfuzlu kinotənqidçilərindən olmuş Polin Keylə (1919-2001) həsr olunacağı deyilir.

Çəkilişlərin bu ilin payızında başlayacağı bildirilir, hərçənd Tarantino hələlik heç bir studiya ilə müqavilə bağlamayıb.

Tarantino bir neçə dəfə bildirib ki, rejissor karyerası boyunca 10-dan artıq film çəkmək istəmir. Hazırda rejissorun filmoqrafiyasında doqquz ekran əsəri (o cümlədən iki hissədən ibarət "Billi öldürmək" filmi) var. Kventin Tarantino rejissor kimi ilk dəfə 1994-cü ildə, "Kriminal qırağı" filmi ekranlara çıxandan sonra şöhrət qazanıb. Filmləri "Oskar", "Qızıl palma budağı" (Kann kinofestivalı) və s. mükafatlara layiq görülüb.

V.Kamal

222 il əvvəl...

24 mart 1801-ci ildə Rusiya imperiyasında növbəti saray çevrilişi olub. Oğlu Aleksandrın razılığı ilə çar I Pavel qətlə yetirilib. Bundan sonra Rusiya taxt-tacında I Aleksandrın 24 illik çarlığı başlayıb.

80 il əvvəl...

23 mart 1943-cü ildə alman faşistləri Belarusun Xatın kəndini əsasən, qoca-qadın və uşaqlardan ibarət əhalisi ilə birlikdə yandırılar. Kənddə 149 nəfər, o cümlədən 75 uşaq qətlə yetirilmişdi.

78 il əvvəl...

27 mart 1945-ci ildə Azərbaycan SSR Elmlər Akademiyası fəaliyyətə başlayıb. Akademiyası SSRİ Xalq Komissarları Sovetinin 23 yanvar 1945-ci il tarixli qərarı ilə SSRİ EA-nın Azərbaycan Filialının bazasında təşkil olunmuşdu. SSRİ-nin müsəlman respublikaları arasında ilk EA Azərbaycanı da yaranmışdı.

76 il əvvəl...

23 mart 1947-ci ildə Britaniyanın Hindistan üzərində müstəmləkəsi dağıldandan sonra Pakistan da müstəqilliyini elan edib. 1956-cı ildən Pakistan İslam Respublikası adlanır. Hindistanla Pakistanın ayrılması münafişsiz ötüşmədi, 1965 və 1971-ci illərdə iki ölkə arasında müharibə baş verdi. Münafişsiz Kəşmir məsələsi indiyədək həll edilməyib.

Zamanın səhifələrində qalan olaylar, faktlar...

52 il əvvəl...

26 mart 1971-ci ildə Banqladeş Pakistan-dan ayrılıb. Britaniyanın müstəmləkəsi olan Banqladeş 1947-ci ildə Pakistan müstəqillik qazanarkən bu dövlətin tərkibində əyalət (Şərqi Benqaliya) idi. 1971-ci ildə referendum nəticəsində Pakistandan ayrılaraq müstəqil dövlət oldu. Ayrılma qarşıqlığı razılaşma əsasında baş verdi.

44 il əvvəl...

26 mart 1979-cu ildə Vaşinqtonda (Kemp-Devid iqamətgahı) ABŞ-nin vasitəçiliyi ilə ilyarım sürən İsrail-Misir danışıqları sülh müqaviləsi ilə yekunlaşıb. Sənədi İsrailin Baş naziri Menahem Beqin və Misir Prezidenti Ənvər Sədat imzalamışdı. Müqaviləyə ("torpaq əvəzinə sülh") əsasən, İsrail işğal etdiyi Sinay yarımadasından çəkildi, Misir də onun suverenliyini qeyd-şərtsiz tanıdı.

34 il əvvəl...

26 mart 1989-cu ildə SSRİ-də alternativ şərəitində ilk seçki keçirilib. SSRİ Xalq Deputatları Qurultayının 2250 deputat (ərazi, milli-ərazi seçki dairələri və ictimai təşkilatlar üzrə 750 nəfər kvota) yeri uğrunda 10 min namizəd mübarizə aparıb.

33 il əvvəl...

24 mart 1990-cı ildə Azərbaycanın Qazax rayonunun Ermənistanla həmsərhəd kəndləri erməni silahlı dəstələrinin hücumuna məruz qalıb. Başqın nəticəsində rayonun Bağanis Ayrım kəndində ermənilər tərəfindən törədilmiş qırğın zamanı yeddi dinc sakin qətlə yetirilib. Həmin günlərdə rayonun Yuxarı Əskipara, Aşağı Əskipara, Məzəm kəndlərində onlarla sakin öldürüldü və yaralandı.

31 il əvvəl...

24 mart 1992-ci ildə ATƏM (1995-ci ildən ATƏT) Şurasının Helsinkidə keçirilən toplantısında Qarabağ münafişşesinin nizamlanması üzrə Minskə konfrans keçirmək barədə qərar qəbul edilib. Sonrakı müddətdə Minsk konfransı çağırılmadı, vasitəçilik təsisatı kimi formalaşan Minsk qrupu isə heç nəyə nail olmadı.

Hazırladı: V.Orxan

"Türkiyədən sevgilərlə"

Bakıda türk rəssamın sərgisi açılacaq

Aprelin 13-də Heydər Əliyev Mərkəzində türk rəssam Devrim Erbilin "Türkiyədən sevgilərlə" adlı fərdi sərgisi açılacaq.

Türkiyənin rəsm sənətinin məşhur simalarından olan Devrim Erbilin əsərləri dünyanın bir sıra ölkələrində muzey və kolleksiyalarda yer alıb. Rəssamın ölkəsində və xaricdə onlarla sərgisi açılıb. Onun İstanbulla həsr edilən əsərləri xüsusilə məşhurdur. Heydər Əliyev Mərkəzindəki sərgidə müəllifin Bakıya həsr edilən əsərləri də ilk dəfə nümayiş olunacaq.

İstanbul lalə mövsümünə hazırdır

İstanbulda baharın gəlişinin müjdəçisi lalə (zanbaq) mövsümüdür. Hər il İstanbulun göz önündə olan yerləri rəngbərang bahar lalələri ilə bəzədilir. Bu da ziyarətçilərə şəhərin parlaq gözəlliklərini ehtiva edən zövqlü mənzərə təqdim edir. Sultanahmet meydanında geniş lalə "xalça"sı ziyarətçiləri ovsunlayır. İstanbulda Emirgan bağ, Gülhanə parkı, Yıldız bağ, Soğanlı botanik parkı, Beykoz bağ, Böyük və Kiçik Çamlıca bağlarında və digər məkanlarda bənzər mənzərə ilə qarşılaşmaq mümkündür.

Türkiyənin Azərbaycandakı Səfirliyinin məlumatında bildirilir ki, İstanbul növbəti lalə mövsümünə hazırdır.

Onu da qeyd edək ki, bizim daha çox zanbaq kimi tanıdığımız, Türkiyədə isə lalə adlandırılan çöl çiçəyi XVI əsrdən başlayaraq Osmanlının paytaxtı İstanbulda yetişdirilməyə başlanıb və şəhərin hər yerində bağ çiçəyi kimi ekilib.

Türkiyəyə İrandan gətirildiyi deyilən çiçək dünyada daha çox tülpan (farsca "toliban" – baş örtüyü mənasını verir) adı ilə tanınır. Həqiqətən də, zanbağın qönçəsi baş örtüyünə çox bənzəyir. Qanuni Sultan Süleymanın dövründə ölkədə lalənin fərqli növləri artıb. Özellikle şəhərin simvolu olan İstanbul laləsi bu dövrdə ortaya çıxıb. Sultan III Əhmədin dövründə gülün 2000-ə yaxın növü yayılıb və məhz bunun nəticəsidir ki, XVIII əsrin əvvəlini "Lalə dövrü" adlandırırlar.

Lalə çeşidləri artıdınca hər rəng başqa bir mənə ifadə etməyə başlayıb. Qırmızı lalə eşqi, bəyaz lalələr isə saflıq və məsumiyyəti, bənövşəyi çiçəklər ləyaqət və romantizmi, sarı çiçəklər ümidsiz sevgini ifadə edib. Qara lalə "əlçətməzlik və nadirlik" ifadəsi sayılıb.

Türk mədəniyyətində bu qədər önəmli yeri olan çiçək İstanbullu "fəth" etdikdən sonra Avropada da yayılıb.

XVI əsrin ortalarında Avstriya imperatorunun elçisi ilk dəfə onu İstanbulda bağçaların birində görür. Tanımadığı çiçək onu heyran edir və 1554-cü ildə çoxlu miqdarda toxum və soğançığı Vyanaya gətirir. Qısa bir müddət ərzində gözüoxşayan çiçək Avstriyada, həmçinin Fransa, İngiltərə, Almaniya, sonradan isə Amerikada yayılır. Çiçək ən böyük şöhrəti isə Niderlandda qazanır. Hollandiyalı bağbanlar dünyanın müxtəlif ölkələrinə ixrac olunan zanbaqların çox sayda növünü yetişdirirlər. Hazırda dünyada zanbaqların 2500-dən artıq növü var.

"Mənə daha çox danış..."

Azərbaycan təmsilçiləri "Avroviziya – 2023"-ün birinci yarımfinalında çıxış edəcəklər

Xəbər verildiyi kimi, 9-13 may tarixlərində Böyük Britaniyanın Liverpul şəhərində keçiriləcək "Avroviziya – 2023" beynəlxalq mahnı müsabiqəsində Azərbaycanı "TuralTuranX" dueti – Tural və Turan Bağmanov qardaşları təmsil edəcək.

"TuralTuranX" dueti müsabiqədə "Tell me more" ("Mənə daha çox danış") mahnısını ifa edəcək. Mahnını qardaşlar özləri bəstələyiblər. "Tell me more" mahnısı "Avroviziya"-nın rəsmi "Youtube" səhifəsində yayımlanıb.

Xatırladaq ki, "Avroviziya – 2023"-ün yarımfinalı 9 və 11 mayda, finalı isə 13 mayda keçiriləcək. Azərbaycan təmsilçiləri birinci yarımfinalda 12-ci nömrə altında çıxış edəcəklər. Ölkəmizlə yanaşı birinci yarımfinalda Xorvatiya, İrlandiya, Latviya, Malta, Norveç, Portuqaliya, Serbiya, Çexiya, Finlandiya, İsrail, Moldova, Niderland, İsveç, İsveçrə də yer alıb.

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin nəşri

MƏDƏNİYYƏT

Qəzet 1991-ci ilin yanvarından çıxır

Baş redaktor: Vüqar Əliyev

Ünvan: AZ 1012, Bakı şəhəri, Moskva prospekti 1D
Dövlət Film Fondu, 5-ci mərtəbə

Telefon: (012) 431-28-79 (baş redaktorun müavini)
431-57-72 (redaktor)
430-16-79 (müxbirlər)
530-34-38 (mühasibatlıq, yayım)

E-mail: qazet@medeniyyet.az

Lisenzia № AB 022279. İndeks: 0187. Qiyməti: 60 qəpik

"Mədəniyyət" qəzetinin kompüter mərkəzində səhifələnilib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunub.

Tiraj: 5050. Sifariş: 737

Buraxılışa məsul: Fəriz Yunisli

Yazılardakı faktlara görə müəlliflər cavabdehdir. Qəzetdə AZƏRTAC-ın materiallarından da istifadə edilir.

Bank rekvizitləri:

Kapitalbank 1 saylı Yasamal filialı
Kod: 200037. VÖEN: 9900003611. SWIFT: AIIBAZ2XXX
Müxbir hesab: AZ37NABZ01350100000000001944

MADANIYYAT QAZETİ REDAKSIYASI
H/Hesab: AZ98AIIIB33080019443300232103. VÖEN: 1300338641